

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
На тему: Президентські вибори в США в 2020 році**

**Студента групи 052-17-1
Бірінського Н.Є**

**Науковий керівник
к.політ.н, доцент Осін В.В**

Дніпро
2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	6
ПЕРЕДУМОВИ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ 2020 РОКУ	6
1.1 Кандидати на пост президента США	6
1.2 Президентська кампанія Дональда Трампа, 2020 рік	10
1.3 Президентська кампанія Джо Байдена, 2020 рік.....	13
РОЗДІЛ 2	17
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ	17
2.1 Особливості протистояння Дональда Трампа та Джо Байдена	17
2.2 Аналіз рейтингів опитувань	19
2.3 Аналіз активності кандидатів в соціальних мережах.....	24
2.4 Ключові розбіжності в передвиборних програмах Демократів та Республіканців	31
2.5 Загострення напруги перед виборами	34
РОЗДІЛ 3	36
АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ США 2020 РОКУ	36
3.1 Підрахунки голосів	36
3.2 Статистичні дані.....	39
3.3 Звинувачення в шахрайстві.....	44
3.4 Тиск на державних і місцевих чиновників	47
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52

ВСТУП

Актуальність дослідження. Президентські вибори в США в 2020 році стали 59-ми президентськими виборами в історії країни. Трамп став першим президентом США після Джорджа Буша і одинадцятим чинним президентом в історії країни, хто програв заявку на другий термін. 51,3% голосів виборців Байдена стали найбільшим відсотком голосів виборців, виграних будь-яким суперником чинного президента з президентських виборів 1932 року. На виборах була зафіксована найвища відсоткова явка виборців з 1900 року, при цьому кожен з двох основних учасників отримав більше 74 мільйонів голосів, що перевершило рекорд Барака Обами в 69,5 мільйонів голосів з 2008 року. Байден отримав понад 81 мільйона голосів найбільшу кількість голосів, коли-небудь відданих за кандидата на президентських виборах в США.

На виборах через тривалу пандемію було подано рекордну кількість бюлетенів достроково і через електронне голосування. Електронно проголосувало набагато більше демократів, ніж республіканців. В результаті великої кількості бюлетенів, надісланих поштою, в деяких штатах спостерігалися затримки у підрахунку голосів та звітності; це призвело до того, що основні новинні агентства відклали прогнозування Байдена і Харріса в ролі президент і віце-президента до ранку 7 листопада, через три з половиною дня після виборів. Слід відмітити, що великі медіа-мережі проєктують стан кандидата, якщо є висока математична впевненість в тому, що непідрахований голос навряд чи завадить передбачуваному переможцю в кінцевому підсумку виграти цей стан.

До, під час та після дня виборів Трамп і численні республіканці намагалися зірвати вибори і скасувати результати, заявляючи про широко поширене шахрайство на виборах і намагаючись вплинути на процес підрахунку голосів в тих штатах, що залишалися під питанням. Генеральний прокурор Вільям Барр і офіційні особи в кожному з 50 штатів не виявили доказів широко поширених фальсифікацій або порушень на виборах.

Федеральні агентства, які контролюють безпеку виборів, заявили, що це був самий безпечний день в історії Америки. Кампанія Трампа і її союзники, в тому числі республіканські члени Конгресу, продовжували робити численні спроби скасувати результати виборів, подавши 63 позови в декількох штатах, при цьому всі, крім однієї незначної справи (яку пізніше було скасовано), були відкликані або відхилені різними судами.

На протязі підрахунку голосів і після їх оголошення Трамп неодноразово заявляв, що ніколи не поступиться на виборах. 7 січня 2021 року, через день після насильницького штурму Капітолію прихильниками Трампа і через два місяці після оголошення перемоги Байдена, Трамп визнав прихід нової адміністрації, не згадуючи ім'я Байдена в відео, розміщеному в Twitter.

Результати виборів в кожному штаті і окрузі Колумбія були підтверджені до 9 грудня. Президентські виборці офіційно проголосували за президента і віце-президента 14 грудня і їхні голоси були офіційно підраховані Конгресом 6-7 січня 2021 року до і після того, як протрамлівські прихильники штурмували Капітолій. Інавгурація Байдена і Харріса відбулася 20 січня 2021 року.

Об'єкт дослідження – президентські вибори в США у 2020 році.

Предмет дослідження – проблематика протистояння республіканців та демократів на президентських виборах 2020 року в США.

Мета дослідження – здійснити аналіз особливостей проведення президентської компанії 2020 в США.

Завдання дослідження:

1. Розглянути кандидатів на пост президента США та віце-президента.
2. Здійснити аналіз президентських кампаній Дональда Трампа та Джо Байдена.
3. Дослідити особливості протистояння Дональда Трампа та Джо Байдена в період виборчих змагань.
4. Провести аналіз рейтингів опитувань на передодні виборів.
5. Здійснити контент-аналіз активності кандидатів в соціальних мережах

6. Визначити ключові розбіжності в передвиборних програмах Демократів та Республіканців.

7. Провести аналіз результатів виборчої компанії та їх вплив на політику штабу Дональда Трампа.

Методологічна основа дослідження базується на загальнонаукових (аналіз, синтез тощо) та спеціальних методах наукового пізнання (системних, структурно-функціональних, порівняльних, інституційних, поведінкових та ін.).

РОЗДІЛ 1

ПЕРЕДУМОВИ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ 2020 РОКУ

На початку дослідження слід відмітити, що колишній президент США Дональд Трамп, який отримав перемогу над Хіллари Клінтон, набравши 56,88% голосів на виборах в листопаді 2016 року, під час виступу серед своїх прихильників в місті Орlando заявив, що має намір балотуватися на другий президентський термін у 2020 році. Хоча нова виборча кампанія багато в чому повторювала ідеї попередньої, деякі її положення зазнали змін. Головним з них стало коригування гасла 2016 року (Зробимо Америку знову великою.), у 2020 році Дональд Трамп прагнув до збереження досягнутих успіхів в економіці, а відповідно до підтримки США статусу великої держави (Збережемо Америку великою). З огляду на що у даній роботі ми намагатимемося проаналізувати виборчий процес 2020 року, його підсумки та встановити чому виборча компанія Трампа зазнала поразки.

1.1 Кандидати на пост президента США

Стаття друга Конституції Сполучених Штатів передбачає, що для того, щоб особа виконувала обов'язки президента, ця особа повинна бути громадянином Сполучених Штатів, мати не менше 35 років і проживати в Сполучених Штатах не менше 14 років . Кандидати в президенти, як правило, домагаються висунення кандидатури однієї з різних політичних партій США. Кожна партія розробляє метод (наприклад, первинні вибори) для вибору кандидата, якого партія вважає найбільш гідним для участі у виборах на цю посаду.

Первинні вибори - це, як правило, непрямі вибори, коли виборці віддають свої голоси за партійних делегатів, зобов'язаних конкретному кандидату. Потім делегати партії офіційно висувають кандидата, який балотується від імені партії. Кандидат у президенти, як правило, обирає кандидата в віце-президенти, який потім затверджується делегатами на з'їзді

партії (за винятком Лібертаріанської партії, яка висуває кандидата в віце-президенти шляхом голосування делегатів незалежно від президента).

Загальні вибори в листопаді - це також непрямі вибори, на яких виборці віддають бюлетені за участь членів Виборчої Колегії; тоді ці виборці безпосередньо обирають президента та віце-президента [78]. Якщо жоден кандидат не отримає мінімум 270 виборчих голосів, необхідних для перемоги на виборах, Палата представників США вибирає президента з трьох кандидатів, які отримали найбільшу кількість виборчих голосів, а Сенат США вибирає віце-президента з кандидатів, що отримав два найвищі підсумки [50].

З'ясувавши ключові аспекти виборчого процесу в США перейдемо до виборчої компанії 2020 року у якій на початку передвиборних змагань ключовими претендентами стали представники чотирьох партій:

1. Джо Байден став передбачуваним кандидатом від Демократичної партії 5 червня 2020 року, коли забезпечив достатню кількість делегатів, щоб забезпечити його кандидатуру на національному з'їзді [3]. Він був офіційно номінований на з'їзді 18 серпня [3].

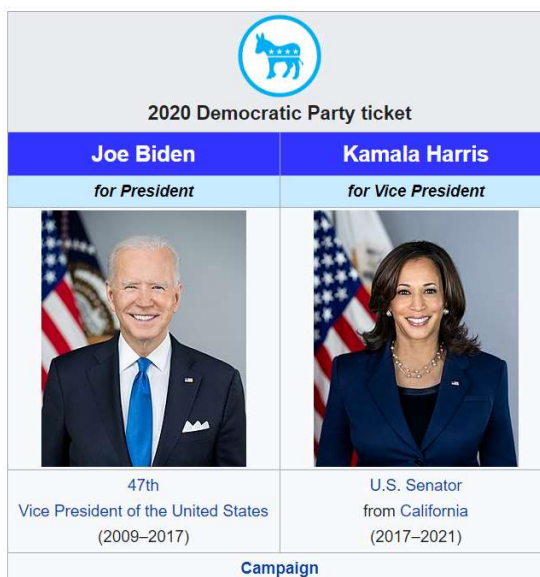

Рис. 1.1 Кандидати від демократичної партії

Згідно законами США кожного чинного президента, який прагне на другий термін, партія повторно номінує з 1884 р. [41] Дональд Трамп та його

партнер, Майк Пенс, змогли забезпечити собі дану номінацію, отримавши достатню підтримку [41].

Рис. 1.2 Кандидати від республіканської партії

Джо Йоргенсен отримала номінацію від лібертаріанців на національному конгресі 23 травня 2020 року. Вона отримала підтримку у всіх 50 штатах та окрузі Колумбія [35].

Рис. 1.3 Кандидати від партії лібертаріанців

Хові Хокінс став передбачуваним кандидатом від Партії зелених 21 червня 2020 року, а офіційно був висунутий партією 11 липня 2020 року [39]. Хокінс забезпечив доступ до виборчих бюлетенів у 29 штатах та окрузі Колумбія.

Рис.1.4 Кандидати від Партії зелених

В цілому виборчі бюлетені отримало десять кандидатів на пост президента (таб. 1.1).

Таблиця 1.1

Кандидати на пост президента США у 2020 році

Кандидати на пост президента	Кандидати на пост віце-президента	Партія	Доступ до бюлетенів		
			Штати / Колумбія	Виборці	Виборці
Джо Байден	Камала Гарріс	Демократи	51	538	100%
Дональд Трамп	Майк Пенс	Республіканці	51	538	100%
Джо Йоргенсен	Спайк Коен	Лібертаріанська	51	538	100%
Хауї Хокінз	Анжела Уокер	Партія Зелених	30	381	72,2%
Глорія Ла Ріва	Суніл Фрімен	Соціалізм і визволення	15	195	37%
Рокі Де Ла Фуенте	Дарсі Річардсон	Альянс	15	183	34,7%
Дон Бланкеншип	Вільям Мор	Партія Конституції	18	166	31,2%
Брок Пірс	Карла Баллард	Партія Незалежності	16	115	19,1%

Брайан Керролл	Амар Патель	Американська солідарність	8	66	11,4%
Джейд Сіммонс	Клоделія Дж. Роуз	Стати однією нацією	2	15	2,7

Визначивши перелік кандидатів на пост президента зупинимося на аналізі ключових кандидатів, якими стали – Дональд Трамп та Джо Байден.

1.2 Президентська кампанія Дональда Трампа, 2020 рік

Аналіз окресленого в межах підрозділу питання розпочнемо з заяви Дональда Трампа опублікованій на сайті NBC News 28 серпня 2020 року:

«Це найважливіші вибори в історії нашої країни. Ніколи не було такої різниці між двома партіями або двома особами в ідеології, філософії чи баченні, як зараз. Наші противники вважають, що Америка - розбещена нація. Ми хочемо, щоб наші сини та дочки знали правду: Америка - це найбільша та найвинятковіша держава в історії світу! Наша країна не була побудована культурою відміни, мовними кодами та пригнічуючими душу відповідностями. Ми не нація похлих духів. Ми - нація запеклих, гордих і незалежних американських патріотів» [4].

Трамп вступив на посаду 20 січня 2017 року і подав кандидатуру для переобрання того ж дня. Він переступив поріг делегатів, необхідний для перемоги в республіканській номінації - 1276 делегатів - 17 березня 2020 р. та був офіційно висунутий на Республіканському національному конвенті 24 серпня 2020 р.

Кампанія перевиборів Трампа була зосереджена на економіці, робочих місцях, імміграції та зовнішній політиці [5]. Під час свого інавгураційного звернення Трамп зазначив: «Кожне рішення щодо торгівлі, податків, імміграції, закордонних справ буде прийняте на користь американських робітників та американських сімей. Ми повинні захищати наші кордони від спустошення інших країн, що роблять нашу продукцію, крадуть наші компанії та руйнують наші робочі місця» [24].

Основні політичні ініціативи протягом першого терміну Трампа включали вихід США з ядерної угоди з Іраном, прийняття Закону про податкові скорочення та робочі місця 2017 року, створення Космічних сил як незалежного військового відділення.

Аналізуючи передвиборні обіцянки Дональда Трампа у 2020 році нами було здійснено аналіз офіційного веб-сайту кандидата.

Рис. 1.4 Офіційний веб-сайт Дональда Трампа [2]

Зупинимося на ключових позиціях передвиборної компанії 2020 року.

Еміграція. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа зазначено: «Президент Трамп запровадив імміграційні закони для захисту американських громад та американських робочих місць. Після вступу на посаду президент Трамп закликав Конгрес закрити юридичні лазівки, що дозволяють нелегальну імміграцію.

Охорона здоров'я. Зазначено: «Президент Трамп працював над покращенням доступу до доступної якості медичної допомоги. Як частина знакового Закону про податкові скорочення та робочі місця, президент Трамп скасував індивідуальний мандат, який змушував людей купувати дорогі страховки та оподатковував тих, для кого це було не по кишені. Президент Трамп підписав шестирічне продовження СНІР для фінансування охорони здоров'я на 9 мільйонів. Президент Трамп мобілізував всю свою адміністрацію для вирішення проблем наркоманії та зловживання опіумом, оголосивши опіїдну кризу надзвичайною ситуацією в галузі охорони здоров'я в цілому по всій країні» [2].

Енергетичні та екологічні проблеми. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа сказано, що «президент Трамп схвалив інфраструктуру та забезпечив ресурси, необхідні для розкриття видобутку нафти та газу в США. Адміністрація затвердила трубопроводи Keystone XL та Dakota Access, підтримуючи загалом 42 000 робочих місць та 2 мільярди доларів заробітної плати Президент Трамп скасував дорогий план «Чистої енергії» президента Обами, і замість цього запропонував Правило доступної чистої енергії. На додаток до плану «Чиста енергетика», адміністрація Трампа скасувала багато дорогих правил Обами-ери» [2].

Торгівля. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа сказано: «Президент Трамп дотримався обіцянки вжити жорстких заходів щодо нелегальної торгівлі та сприяти більш справедливій та рівноправній торгівлі для всіх американців. У перший рік свого перебування на посаді президент Трамп вжив заходів для захисту критично важливих американських виробництв сталі та алюмінію, яким зашкодила несправедлива торгівельна практика та глобальний надлишковий потенціал. Однією з перших дій президента Трампа було виведення Сполучених Штатів з Транстихоокеанського партнерства, просування його порядку денного щодо захисту американських робітників. Адміністрація Трампа успішно розглядала суперечки в рамках СОТ, спрямовані на недобросовісну торгову практику і захистила право приймати закони про чесну торгівлю» [2].

Економіка. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа сказано: «Президент Трамп сприяє економічному зростанню та появі робочих місць. З моменту його обрання політика адміністрації Трампа, що сприяє зростанню, створила 6 мільйонів нових робочих місць, рівень безробіття впав до найнижчого рівня за останні 50 років, а заробітна плата зросла більш ніж на 3% протягом 10 місяців поспіль. Під керівництвом президента Трампа Конгрес прийняв історичні рішення про зниження податків та пільги для працюючих американців. За часи перебування при владі зростання валового внутрішнього продукту США (ВВП) стрімко зросло, перевищивши 3% за 4 квартали [2].

Регулювання зброї. На передвиборчому веб-сайті Дональда Трампа сказано: «Друга поправка до нашої Конституції зрозуміла. Право людей на зберігання та озброєння не буде порушуватися. Цей дозвіл повинен бути дійсним у всіх 50 штатах» [2].

Кримінальне судочинство. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа сказано: «Президент Дональд Дж. Трамп і Міністерство юстиції працюють з місцевими правоохоронними органами задля захисту американських громад. Адміністрація Трампа розширила проект «Безпечні околиці», щоб заохотити прокурора США працювати з громадами для розробки індивідуальних стратегій зменшення злочинності [2].

Зовнішня політика. На веб-сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа сказано: «Президент Трамп «обійшов земну кулю», працюючи над відновленням популярності Америки у світовій дипломатії. Південна Корея та Японія пообіцяли налагодити тісніше оборонне співробітництво із США. У Саудівській Аравії президент Трамп наполягав на створенні коаліції держав, щоб протистояти Ірану, та був присутнім в процесі відкриття Глобального центру боротьби з екстремістською ідеологією. Президент Трамп виконав свою обіцянку і визнав Єрусалим столицею держави Ізраїль і керував переміщенням посольства США. За президента Трампа Сполучені Штати невпинно працювали над боротьбою з екстремізмом та підтримкою релігійних меншин» [2].

Таким чином, окреслені передвиборні обіцянки на офіційному сайті містять посилання на реалізовані заходи та підкреслюють ефективність політики Дональда Трампа в якості президента.

1.3 Президентська кампанія Джо Байдена, 2020 рік

Президентська кампанія Джо Байдена 2020 року розпочалася 25 квітня 2019 року, коли Байден оприлюднив відео у якому оголосив про свою кандидатуру. Слід відмітити, що Байден, віце-президент США з 2009 по 2017 рік і колишній американський сенатор від штату Делавер, став предметом широких спекуляцій як потенційний кандидат на 2020 рік після відмови бути

кандидатом на виборах 2016 року, на яких Дональд Трамп переміг Хіларі Клінтон, яку підтримав Байден [80].

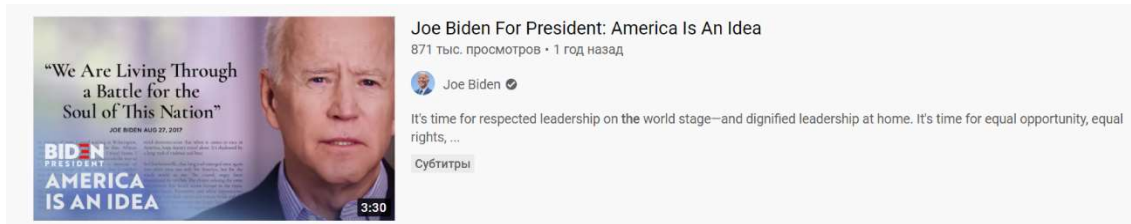

Рис. 1.5 Відео-оголошення Байдена про свою кандидатуру

Президентська кампанія Байдена 2020 року стала його третьою спробою домагатися виборів на посаду президента США. Його перша кампанія була проведена в 1988 році, під час якої його спочатку вважали одним з потенційно найсильніших кандидатів. Однак газети виявили плагіат Байдена у виступах, що обумовило скандал, який призвів до його відмови від участі у виборах у вересні 1987 р. [31]

Він зробив другу спробу у 2008 року, коли зосередився на своєму плані досягнення політичного успіху у війні в Іраку через систему федералізації. Як і його перша заявка на посаду президента, Байден не зумів отримати схвалення та підтримку. Він знявся з участі в перегонах після поганих виступів у зборах штату Айова 3 січня 2008 року. Барак Обама його обрав своїм кандидатом на посаду віце-президента США.

Віце-президент Джо Байден розглядався як потенційний кандидат на пост Барака Обами на президентських виборах 2016 року. 21 жовтня 2015 року, після смерті свого сина Бо, Байден оголосив, що не буде домагатися висунення своєї кандидатури на пост президента від Демократичної партії в 2016 році [23].

Однак, він підтвердив свою неоднозначність щодо участі у виборах 2020 року в програмі «Пізнє шоу» зі Стівеном Колбертом, що відбулося 7 грудня 2016 року, в якому він заявив «ніколи не говори ніколи». У вересні 2017 року донька Байдена Ешлі заявила, що її батько думає про балотування у 2020 році [25].

У січні 2018 року був сформований комітет «Час для Байдена», який займався просування останнього на пост президента від Демократичної партії 2020 року. Хоча даний комітет домагався вступу Байдена у виборчі змагання 2020 року, він не був пов'язаний з самим Байденом і не фінансувався ним [26].

У лютому 2018 року Байден повідомив групу журналістів, що він «тримає свої варіанти 2020 відкритими» [27]. Того ж року у березні в пресі прозвучало повідомлення, що Байден відхилив пропозицію взяти на себе зобов'язання відбувати лише один термін на посаді президента [28]. 17 липня 2018 року він проголосив на форумі, який відбувся в Боготі, Колумбія, що скоро вирішить, чи буде він офіційно оголошуватись кандидатом до січня 2019 року. 4 лютого, не отримавши рішення від Байдена, Едвард-Ісаак Доувер з Атлантики написав, що Байден був «дуже близький до того, щоб сказати так», але що деякі з його близьких соратників хвилюються, що він в останню хвилину змінить своє рішення, як це було у 2016 р.

Доувер повідомив, що Байден занепокоєний можливими наслідками впливу чергового виборчого процесу на його сім'ю та репутацію, а також боротьбою зі збором коштів та уявленням про свій вік та відносний центризм порівняно з іншими заявленими та потенційними кандидатами [29]. І навпаки, його «почуття обов'язку», відсутність зовнішньополітичного досвіду серед інших кандидатів спонукають його балотуватися.

19 квітня 2019 р. The Atlantic повідомив, що Байден планував офіційно оголосити про свою кампанію через п'ять днів за допомогою відеооголошення, після чого відбувся мітинг у Філадельфії, штат Пенсільванія та Шарлоттсвіллі, штат Вірджинія. Шарлоттсвілль став предметом відео про передвиборчу кампанію Байдена. За кілька днів до його очікуваного запуску кілька великих демократичних донорів отримали прохання внести пожертви до його передвиборчого комітету [30].

Як колишній віце-президент у 2020 році Байден вступив у перегони з дуже високим рейтингом. З моменту оголошення передвиборної кампанії до

початку виборів його вважали прогресивним кандидатом від демократів. Він керував більшістю національних опитувань до 2019 року, але, не входив до трійки найкращих кандидатів ні в штаті Айови, ні в штаті Нью-Гемпшир. На той момент деякі демократи замислювались, чи не спрямована кампанія Байдена на її загибель. Однак 29 лютого 2020 року він здобув переконливу перемогу на виборах у Демократичній партії Південної Кароліни 2020 року, що оживило його кампанію. У березні 2020 року десять його колишніх конкурентів підтримали Байдена, довівши загальну кількість таких схваленень до 12.

Перед початком 11-ї дискусії на президентських виборах у Демократичній партії Байден оголосив про дві нові прогресивні ідеї: зробити державні коледжі та університети безкоштовними для студентів сімей, дохід яких менший за 125 000 доларів, і дозволити анулювання боргів за студентські позики під час банкрутства [33].

8 липня кампанія Байдена оприлюднила низку політичних рекомендацій, прийнятих призначеними ним Робочими групами єдності та Берні Сандерс. Рекомендації спрямовані на зміну кримінального правосуддя, економіку, освіту, охорону здоров'я та імміграцію [6].

Таким чином, як ми бачимо шлях Байдена до висування своєї кандидатури на пост президента був непростим та продемонстрував широку підтримку різних соціальних груп.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ

2.1 Особливості протистояння Дональда Трампа та Джо Байдена

Після успішної номінації Байдена Трамп намагався поставити під сумнів здібності Байдена, стверджуючи, що він приймає наркотики, що підвищують ефективність під час політичних дебатів. Трамп закликав Байдена пройти випробування на наркотики до президентських дебатів на що отримав відмову. Також Дональд Трамп стверджував, що Байден використовуватиме прихований електронний динамік для дебатів, вимагаючи провести перевірку вух Байдена [7].

Загальна інформація про дебати представлена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Дебати щодо президентських виборів у США 2020 року

Пост	Дата	Час	Місто	Модератор	Учасник	Глядачі (мільйони)
Президент	29 вересня 2020 р	21:00	Клівленд, штат Огайо	Кріс Уоллес	Дональд Трамп Джо Байден	73,1
Віце- президент	7 жовтня 2020 р	19.00	Солт- Лейк-Сіті, штат Юта	Сьюзен Пейдж	Майк Пенс Камала Гарріс	57,9
Президент	15 жовтня 2020 р	21:00	Маямі, штат Флорида	Стів Скаллі (заплановано)	Дональд Трамп Джо Байден	
Віце- президент	22 жовтня 2020 р	19.00	Нашвілл, штат Теннессі	Крістен Велкер	Майк Пенс Камала Гарріс	63

Перші дебати відбулися 29 вересня. Модерував їх Кріс Уоллес. Серед тем дискусій були економіка, пандемія COVID-19, расові відносини та

кандидатура Емі Коні Барретт у Верховному суді. Кожен оратор мав дві хвилини для викладу своїх позицій, після чого відбувся період обговорення. Дебати швидко переросли в перехресні розмови та перебивання. Хоча Уоллес кілька разів просив Трампа дотримуватися узгоджених правил дебатів, Трамп часто втручався і порушував встановлені правила [8].

Дебати віце-президента між Гаррісом і Пенсом відбулися, як було заплановано 7 жовтня. Опитування CNN серед зареєстрованих виборців показало, що 59% вважали, що на даних дебатах перемогу здобув Гарріс, тоді як 38% вважали, що Пенс є переможцем [9]

Другі дебати мали відбутися 15 жовтня, але були скасовані у зв'язку з спалахом у Білому домі COVID-19 та заявленим Трампом наміром не брати участь у віртуальних дебатах [47]. У відповідь на відмову Трампа від дебатів Байден призначив ефір на NBC на 15 жовтня, що спровокувало Трампа також призначити ефір на ту саму дату і в той же час, щоб його транслювати на NBC, MSNBC і CNBC. Згідно з рейтингами Нільсена, звернення Байдена спостерігало майже 700 000 глядачів, кількість глядачів Трампа була значно меншою [10].

Заключні дебати відбулись у четвер, 22 жовтня 2020 року, з 21:00. До 22:30 в штаті Теннессі, з Крістен Велкер, модератор NBC [11]. Хоча спочатку планувалося, що це буде третя дискусія, вона була другою через скасування дебатів 15 жовтня. Серед висвітлених тем: боротьба з поточною пандемією COVID-19, американські сім'ї, расові проблеми, зміна клімату, національна безпека та лідерство. Правила дебатів були подібні до перших, але через неодноразові перебивання президента Трампа в попередніх дебатах мікрофони кожного кандидата були виключені, коли наставала черга говорити їхнього опонента. Дані дебати в пресі були охарактеризовані як менш ворожими та набагато інформативнішими, проте обидва кандидати все ж висловили кілька хибних або оманливих тверджень [51]. Опитування CNN / SSRS після дебатів показало, що 53% глядачів дискусій вважали, що Байден виграв, а 39% вважали, що Трамп переміг, з похибкою 5,7 бала [12].

2.2 Аналіз рейтингів опитувань

Наступним кроком аналізу стане вивчення позиції кожного кандидата в опитуваннях з вересня 2019 року по листопад 2020 року. Слід відмітити, що в даних опитуваннях колишній віце-президент Джо Байден, кандидат від Демократичної партії мав перевагу на 7,9% перед діючим президентом Дональдом Трампом, кандидатом від Республіканської партії.

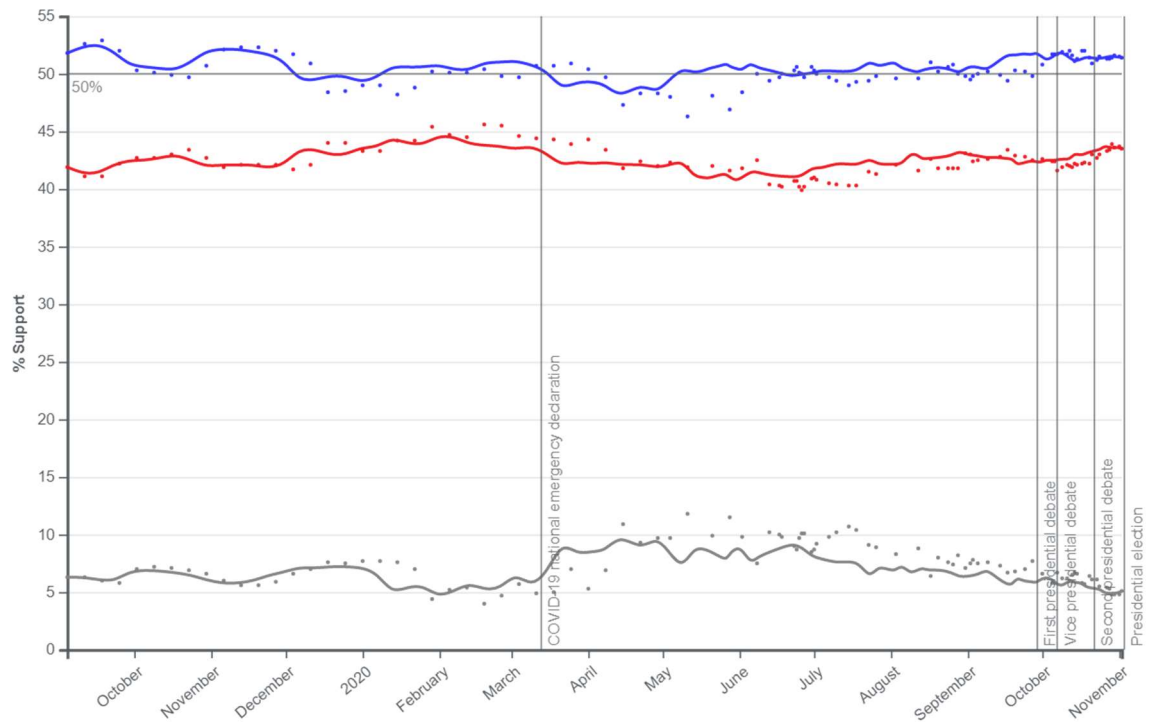

Рис. 2.1 Результати загальнонаціонального опитування громадської думки до президентських виборів у США 2020 року
(синій колір - Джо Байден; червоний - Дональд Трамп)

Представимо дані результати у формі таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Дональд Трамп проти Джо Байдена

Період опитувань	Джо Байден	Дональд Трамп	

28 жовтня 2019-2 листопада 2021	51,1%	43,1	Байден +8,0
25 жовтня 2019-2 листопада 2021	51,2%	44%	Байден +7,2
Середнє значення	51,4%	43,5%	Байден +7,9

Наступні діаграми показують дані опитувань семи штатів: Аризони, Флориди, Джорджії, Мічигану, Північної Кароліни, Пенсильванії та Вісконсіна, зведені RealClearPolitics.

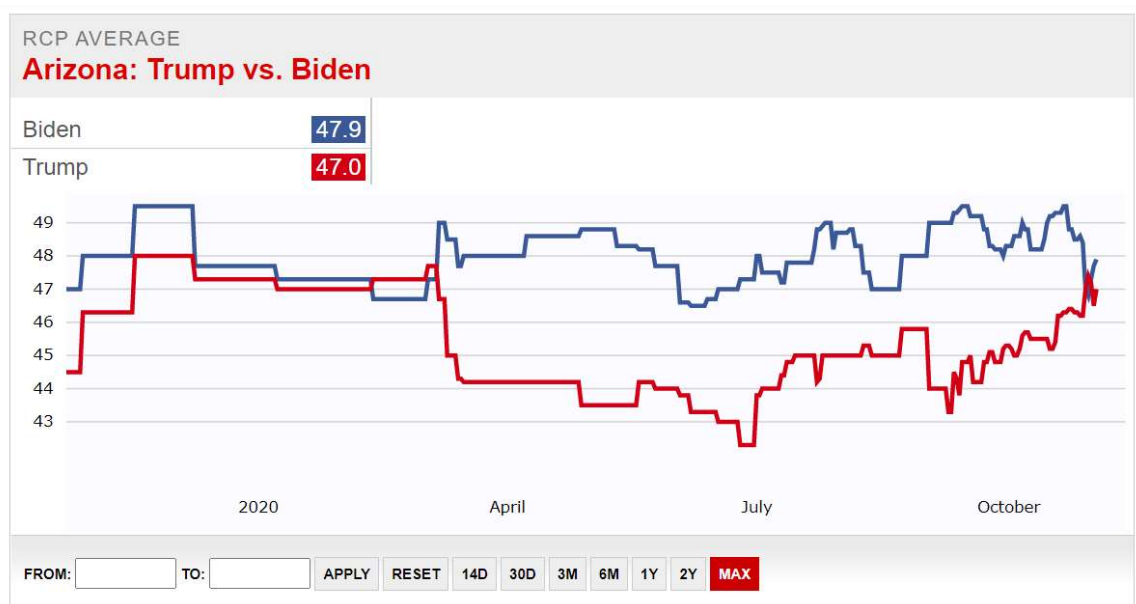

Рис. 2.2 Результати опитувань (штат Аризона) [13]

Аналіз даних представлених на рис. 2.2 показує, що різниця між кандидатами склала 0,9% голосів на користь Джо Байдена.

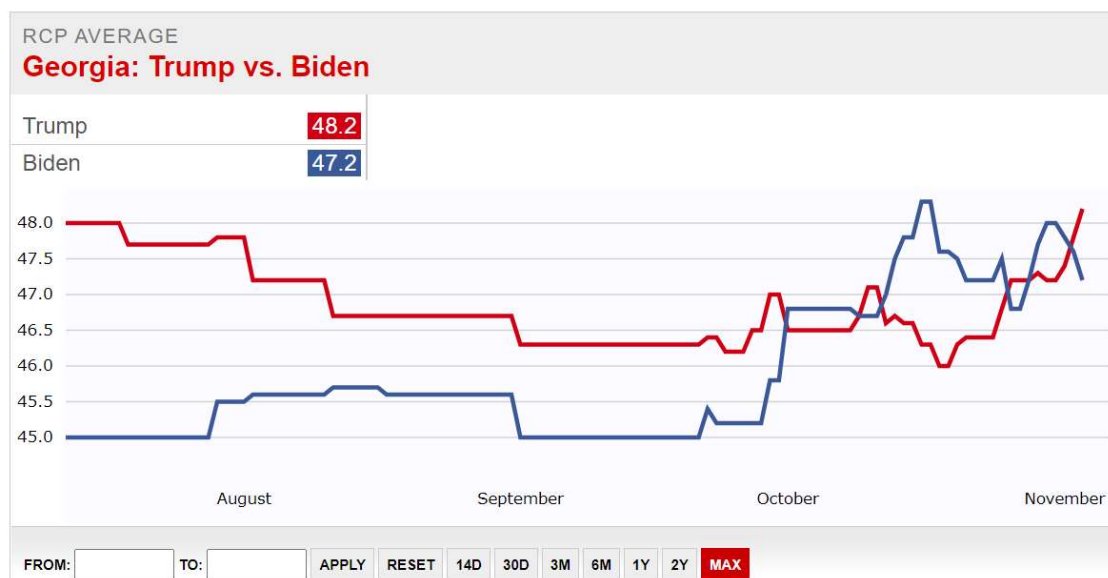

Рис. 2.3 Результати опитувань (штат Джорджія) [13]

Аналіз результатів представлених на рис. 2.3 показав, що в штаті Джорджія перевага голосів у 0,5% голосів була на боці Дональда Трампа.

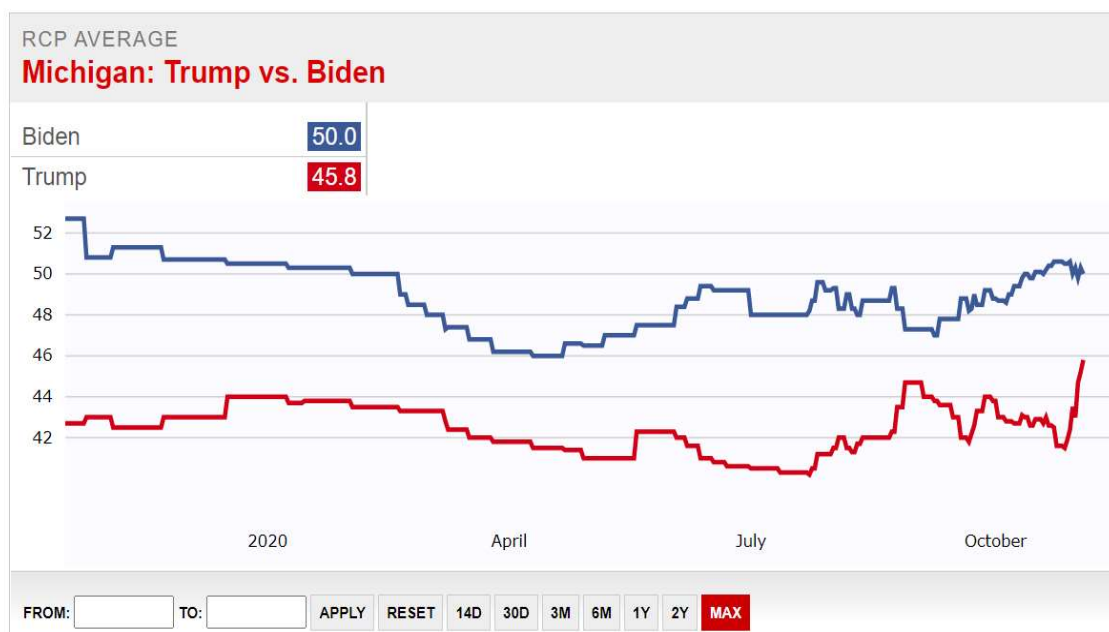

Рис. 2.3 Результати опитувань (штат Мічиган) [13]

На підставі даних представлених на рис. 2.3 видно, різниця між кандидатами була значно суттєвішою порівняно з результатами отриманими в штатах Арізона та Джорджія і склала 5% на користь Джо Байдена.

North Carolina

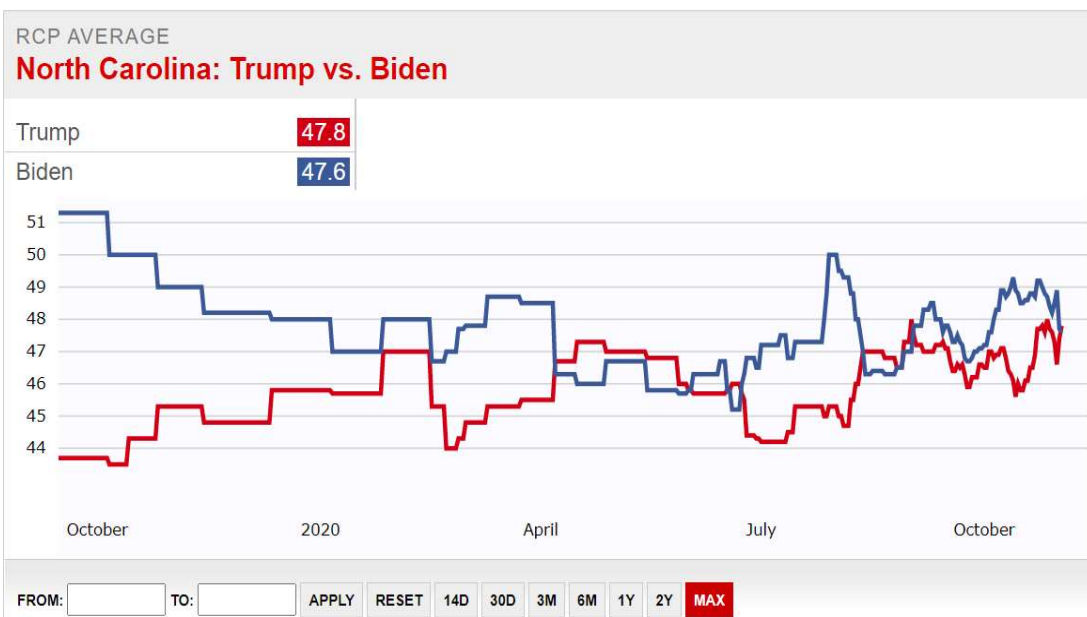

Рис.2.4 Результати опитувань (штат Північна Кароліна) [13]

З рис. 2.4 видно, що різниця між кількістю симпатій виборців була не високою і склала 0,2% голосів на користь Дональда Трампа.

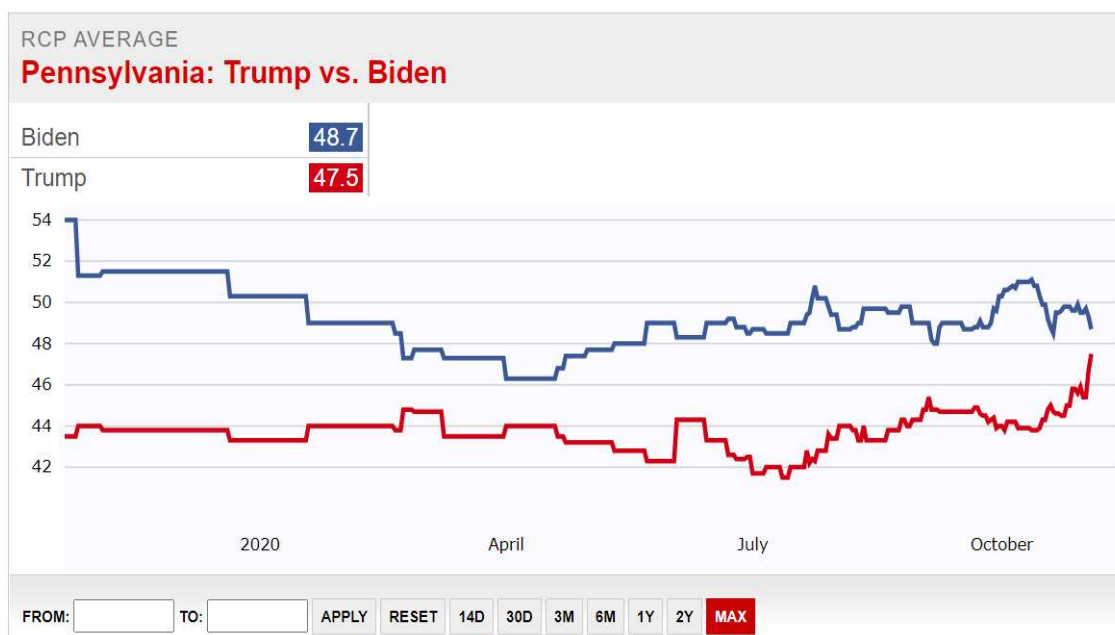

Рис. 2.5 Результати опитувань (штат Пенсильванія) [13]

На основі даних представлених на рис. 2.5 можна зробити висновок, що перевага на 1.2% голосів була на боці Джо Байдена.

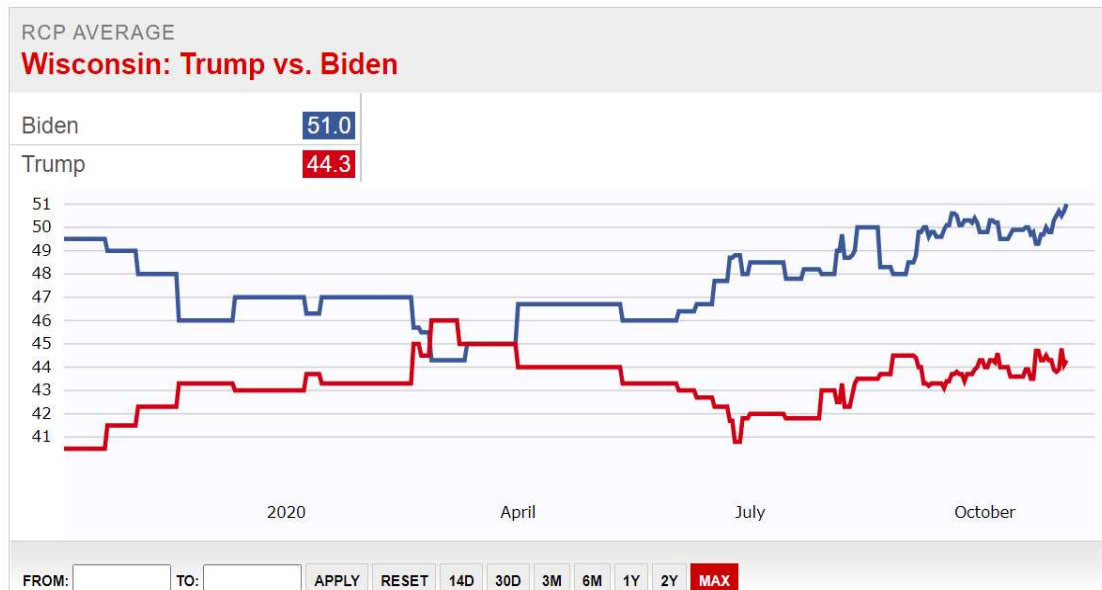

Рис. 2.6 Результати опитувань (штат Вісконсін) [13]

Аналіз даних представлених на рис. 2.6 показав, що перевага у 6,7% голосів була на стороні Джо Байдена.

Таким чином, на основі проаналізованих опитувань можемо зробити висновок, що на передодні виборів в результатах моніторингу думки виборців першість отримував Джо Байден.

На рис. 2.7 представлені дані про наявні грошові кошти – показник, суми коштів, які має на своїх передвиборчих рахунках кандидат – для Джо Байдена станом на жовтень 2020 року.

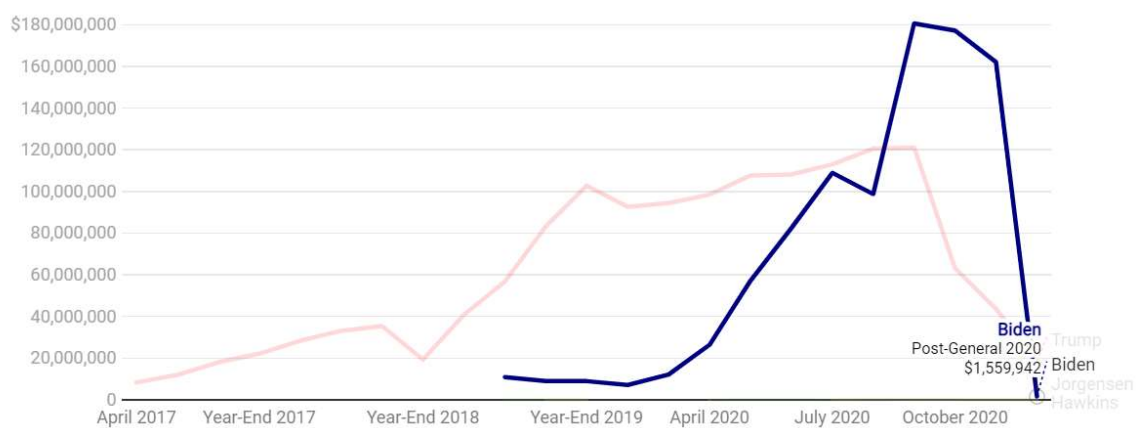

Рис. 2.7 Дані про кількість коштів на рахунку передвиборного штабу кандидата Джо Байдена [13]

На рис. 2.8 представлені дані про наявні грошові кошти – показник, суми коштів, які має на своїх передвиборчих рахунках кандидат – для Дональда Трампа станом на жовтень 2020 року.

Рис. 2.8 Дані про кількість коштів на рахунку передвиборного штабу кандидата Дональда Трампа [13]

На основі даних представлених на рис. 2.7 і 2.8 можна зробити висновок, що фінансування штабу Дональда Трампа було більш ефективним і мало суттєву перевагу по відношенню до фінансування Джо Байдена.

2.3 Аналіз активності кандидатів в соціальних мережах

Після перемоги Трампа на виборах 2017 року ЗМІ неодноразово повторювали, що він переміг завдяки Twitter. Коментуючи перемогу Трампа на виборах 2017 року, політичний оглядач CNN Ван Джонс провів неабияку історичну аналогію. За його словами, кандидати, які використовують новітні комунікаційні технології, завжди перемагають на виборах.

За словами Емі Гарднер, ера Інтернету розпочалася з попередника Трампа Барака Обама. Сам кандидат, став популярним після надихаючої промови в Нью-Гемпширі, де слова «Так, ми можемо» прозвучали як нове гасло. Мотив відчуття значущості та американська мрія стали ключовими у передвиборчій кампанії Обама. Можна сказати, що завдяки їй він стане президентом [81].

Як вказує А. Атасунцев кампанія базувалася на вірусних відео. Вірусне відео - відео, яке розповсюджується користувачами Інтернету шляхом добровільного розміщення на своїх ресурсах, а також шляхом репосту чи спільного використання. Користувачі охоче ділилися кліпами відомих музикантів, певною мірою присвячених Обамі. Музичний кліп на «Я розчавив Обаму» зібрав мільйони переглядів на YouTube у червні 2007 року. На відео напівгола модель танцює на тлі фотографії Обами [1].

Пізніше Обама з'явився як персонаж молодіжного серіалу «South Park». Популярність кандидата зростає, він стає не лише політиком, а й цікавим персонажем, за яким населення хоче слідувати. Хвиля популярності підживлюється скандалом. У квітні 2008 року на сайті пліток повідомлялося, що якийсь капітан Мак Брегг стверджував, що нюхав кокаїн з Обамою в 1990-х. Незважаючи на компрометуючі заяви, Обама стає кандидатом у президенти від демократів. Симпатію до кандидата людям прививають кумири - поп-музиканти. Репер Нас випускає сингл «Чорний президент». Під час свого туру Мадонна використала відео у пісні «Get Stupid», де Джон Маккейн, опонент Обами, з'являється поруч з Гітлером, а Обама оголошується «Новою надією» [1].

На офіційному веб-сайті Обами відкривається інтернет-бутік - альтернатива традиційним благодійним атракціонам та ярмаркам. Продукція продавалася під маркою Runaway.

А. Атасунцев зазначає, що вірусні відео та заяви естрадних кумирів створили образ кандидата, цікавого для людей. Майбутній президент здавався «своїм», близьким, сучасним та зосередженим на змінах. Обама грав на відчутті значущості, на ідеї американської мрії. Використовуючи ключові слова «змінити», «сподіватися», «вірити», «можу» у своїх закликах та закликах своїх промоутерів, він зміг не тільки уникнути пафосу, але і стати президентом поп-зіркою. Суперник Обами, насміхаючись, порівняв його з Брітні Спірс і Періс Хілтон, але таке порівняння було лише на користь майбутнього президента [1].

Провокаційна виборча кампанія була призначена для молоді. Це був певний ризик: як правило, молоді люди байдужі до політики. Однак правильний вибір каналів спілкування, творчі повідомлення та робота з молодіжними лідерами думок були успішними. Кампанія стала інноваційною, в тому числі завдяки використанню сучасних технологій та каналів.

Наступні президентські вибори в США дозволяють чітко простежити розвиток технологій просування в Інтернеті. З 2016 року соціальні мережі стали основною платформою для просування бренду під назвою Donald Trump. Коефіцієнт залученості - це сума лайків, коментарів, поділена на підписників сторінки [1]. Показово, що з 20 дописів про Трампа лише один позитивний: інші негативні чи жартівливі. Пости такого типу самі по собі створюють рейтинг - люди хочуть їх обговорити, тим самим підвищуючи залученість до сторінки політика. Трампа зробив вибір каналів комунікації на користь соціальних мереж.

Як зазначає Шеріл Гей на початку осені опитування Gallup, яке досліджує довіру американців до ЗМІ, побачило безпрецедентне падіння довіри до преси. У 2015 році 40% респондентів сказали, що ЗМІ «Повідомляють новини точно і достовірно». З 2016 року цей показник впав до 32% [45].

Для того, щоб «охопити» різні соціальні верстви, команда штабу республіканців щодня розміщувала 40-50 варіантів рекламного звернення. Таким чином, експерти перевірили, як користувачі реагують на них залежно від формату платформи та обраної риторики.

«Якщо знати інтереси аудиторії, можна легко точково транслювати контент певного типу. Відомо, наприклад, що ви – білий чоловік середнього рівня достатку, раніше не голосував на виборах. Виходячи з того, які сайти ви відвідуєте, програма показує вам певну інформацію про кандидата. Але це в самому спрощеному поясненні», - коментує директор республіканського штату з маркетингу Гаррі Кобі [45].

Головний радник Трампа Бред Парскаль так відповів на привітання з перемогою у виборах: «Спасибі. Моїм завданням було показати, що інтернет-маркетинг – майбутнє політичних кампаній».

Наступним кроком стане аналіз передвиборчої компанії 2020 року.

У зв'язку із тим що на момент написання роботи наукові дослідження про вибори в США в 2020 році, ще не були проведенні, ми здійснили самостійне дослідження соціальних мереж кандидатів у президенти зокрема: Джо Байдена та Дональда Трампа.

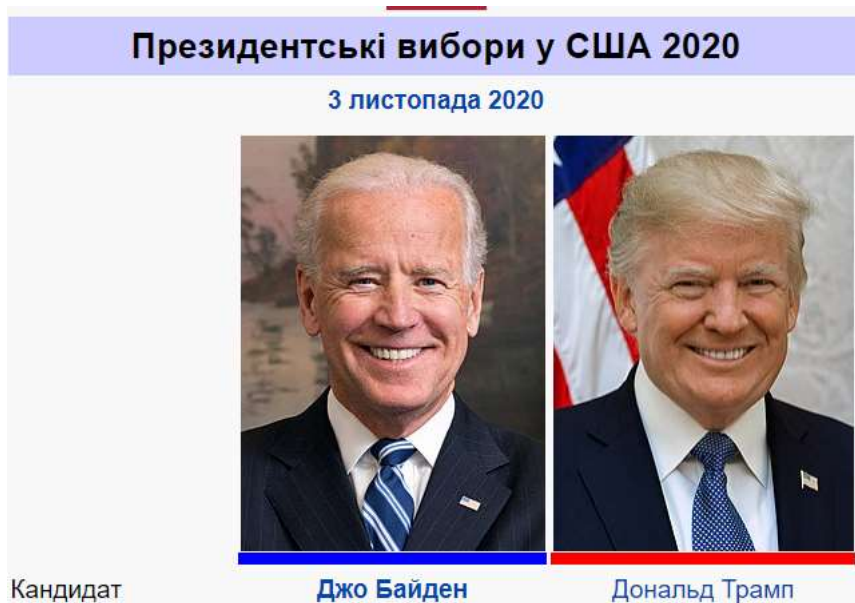

Рис.2.9 Кандидати у президенти США 2020 р.

Зупинимось на аналіз передвиборчої компанії Дональда Трампа. На момент виборів на акаунт Дональда Трампа в Instagram було підписано 24,5 млн. підписників.

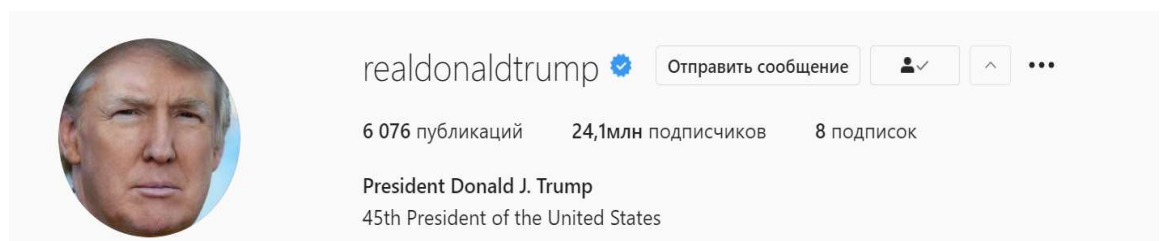

Рис.2.10 Сторінка Дональда Трампа в Instagram

Проводячи аналіз вмісту, було встановлено, що Трамп та його команда вели дуже активну передвиборчу кампанію на цій платформі, про що свідчать

публікації про передвиборчі обіцянки, огляди поїздок до штатів, участь громадських зірок.

Рис.2.11 Публікації в рамках передвиборної компанії

Кожна з публікацій зустріла активний відгук серед користувачів. Наприклад, передвиборча публікація, яка вийшла за чотири тижні до виборів (рис. 2.9) і присвячена аналізу економічного зростання США, отримала 284 491 тис. лайків. Однак слід зазначити, що коментарі до неї були відключені, тоді як на попередніх виборах сторінка Трампа була платформою для обговорення важливих питань.

Рис.2.12 Публікація в рамках передвиборної компанії

Натомість Джо Байден свою передвиборчу кампанію активно розгорнув на платформі соцмережі Facebook.

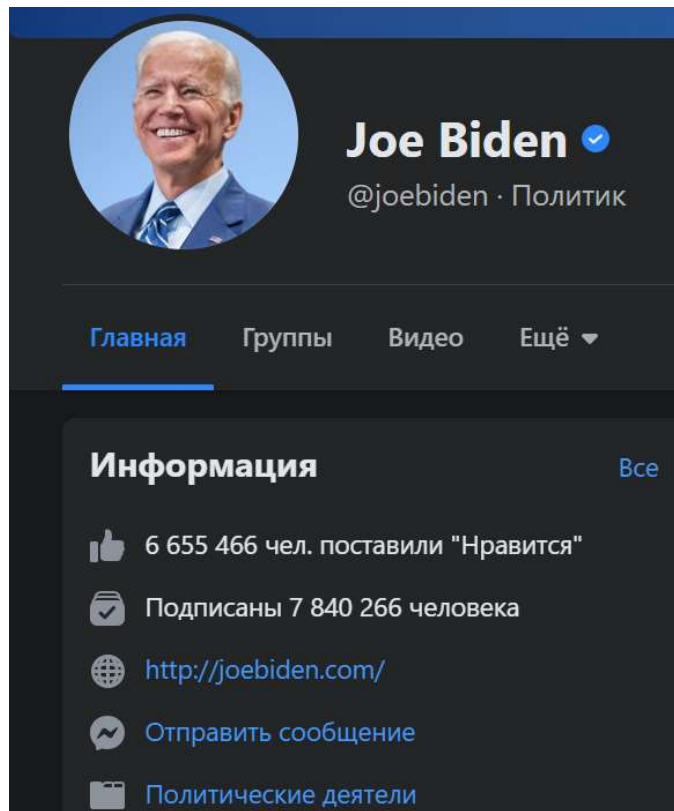

Рис.2.13 Сторінка Джо Байдена на платформі соцмережі Facebook

Слід зазначити, що на цій платформі виборча команда лідера щодня публікувала десятки повідомлень, які мали позитивні відгуки користувачів. А в день виборів було опубліковано 12 повідомлень, таких як «Сьогодні ваш останній шанс зробити правильний вибір», «Де знаходиться ваша дільниця», «Друзі, час іде» та інші.

Рис. 2.14 Публікації в день виборів на сторінці Джо Байдена на платформі соцмережі Facebook

Здійснивши даний аналіз можемо зробити висновки, що інформаційна присутність на платформах окреслених соцмереж була досить значною, про що свідчить кількість публікацій. Використання соцмереж відіграло значну роль в передвиборній кампанії обох діячів, які апелюючи до народу намагалися вступати з ним у відкритий діалог (Байден), що в свою чергу сприяло збільшенню кількості підписників та поміток «Подобається».

Аналізуючи платформу You Tube ми зупинилися на аналізі даних представлених на сайті «Ballot pedia» [13] на якому в рамках аналізу виборчої компанії Дональда Трампа здійснено аналіз відео 60 відео опублікованих за 2020 рік та розподілених «на підтримку Трампа» - 28 відео та «проти Трампа» - 32.

Support

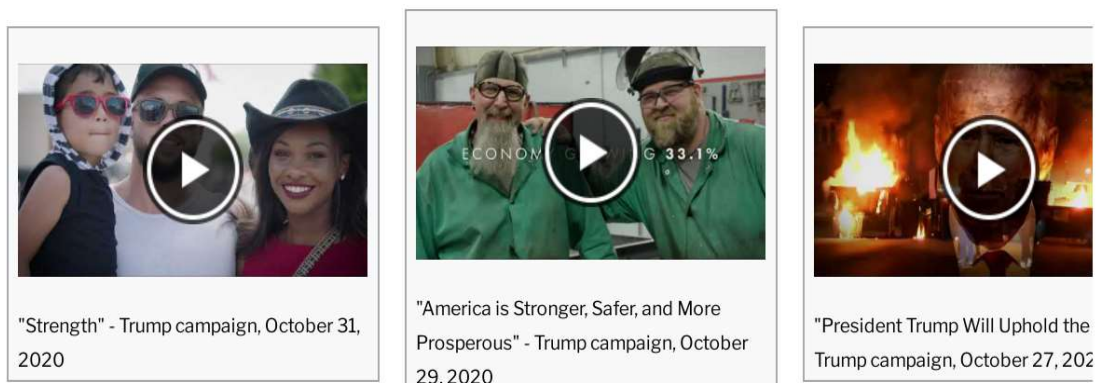

Рис. 2.15 Приклади відео на підтримку Дональда Трампа

Проаналізуємо деякі із них.

-Відео – «Сила» - кампанія Трампа, 31 жовтня 2020 року – дане відео зібрало 82 393 перегляди однак коментарі до відео були виключені.

-Відео – «Америка сильніша, безпечніша та процвітаюча» - кампанія Трампа, 29 жовтня 2020 р. Дане відео зібрало 139 тис. переглядів.

- Відео – «Президент Трамп дотримуватиметься закону» - кампанія Трампа, 27 жовтня 2020 р. Дане відео зібрало 179 тис. переглядів.

- Відео – «Джек Брюер» - кампанія Трампа, 30 вересня 2020 року. Дане відео зібрало 70 тис. переглядів.

Наступним кроком стане аналіз відео направлених проти кандидатури Дональда Трампа.

Oppose

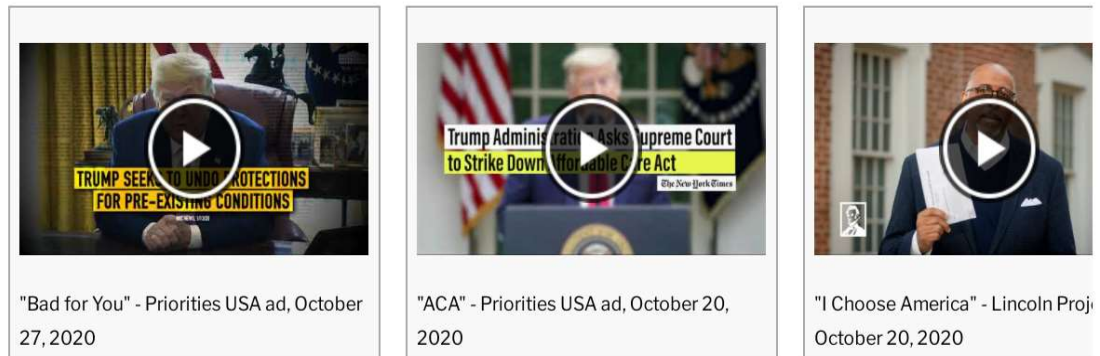

Рис. 2.15 Приклади відео проти Дональда Трампа

Зупинимося на їх аналізі.

-Відео - «Погано для вас» - реклама пріоритетів США, 27 жовтня 2020 р. Кількість переглядів 1,3 тис. чоловік.

-Відео – «Я вибираю Америку» - реклама проекту Лінкольна, 20 жовтня 2020 р. Кількість переглядів 45 тис. чоловік.

Таким чином, на основі проаналізованих соціальних мереж можемо зробити висновок, що ключові кандидати на пост президента США – Джо Байден та Дональд Трамп активно використовували соціальні мережі з метою просування своєї кандидатури на пост президента США.

2.4 Ключові розбіжності в передвиборних програмах Демократів та Республіканців

В рамках окресленого в межах підрозділу питання зупинимося на аналізі ключових поглядів кандидатів з приводу таких питань як: Пандемія COVID-19, економіка, екологія, охорона здоров'я, расові питання, що відіграли вагомую роль у рішеннях виборців.

COVID-19. Політика Трампа з приводу протидії пандемії особливо піддавалася критиці. Президент поширював змішані повідомлення про

цінності носіння масок в якості захисту, в тому числі критикуючи Байдена і репортерів, при цьому періодично заохочував їх використання [43].

Байден виступав за розширення федерального фінансування, включаючи фінансування випробувань, засобів індивідуального захисту та досліджень відповідно до Закону про оборонну промисловість [49]. Трамп також але в меншій мірі посилався на Закон про оборонну промисловість, щоб контролювати поширення масок і вентиляторів, але його план дій у відповідь в значній мірі ґрунтувався на вакцині, випущеній до кінця 2020 року. Під час президентських дебатів Трамп стверджував, що Байден назвав його ксенофобом за обмеження в'їзду іноземних громадян, які відвідали Китай, але Байден пояснив, що він не мав на увазі це рішення [48].

Економіка. Трамп акцентував увагу на своїй заслугі в послідовному економічному зростанні в перші три роки свого президентства, коли фондовий ринок досяг найтривалішого періоду зростання в історії, а безробіття - мінімуму за п'ятдесят років. Крім того, він рекламував економічне зростання країни в третьому кварталі 2020 року, в якому ВВП зросло у річному обчисленні на 33,1%, як свідчення успіху його економічної політики [48]. Байден відповів на заяви Трампа, повторивши, що сильна економіка під час президентства Трампа була успадкована від адміністрації Обами.

Закон про скорочення податків і зайнятості від 2017 року, який знизив прибутковий податок для більшості американців, а також знизив ставку корпоративного податку з 35% до 21%, був важливою частиною економічної політики Трампа. Байден і демократи у передвиборчій компанії описували ці скорочення як несправедливі вигоди для вищого класу. Байден проголошував, що планує підняти податки для корпорацій і тих, хто заробляє більше 400 000 доларів на рік, зберігаючи при цьому знижені податки для груп з більш низьким доходом, а також підняти податок на приріст капіталу до максимального рівня 39,6%. У відповідь Трамп заявив, що плани Байдена знищать пенсійні рахунки і фондовий ринок [46].

Екологія. Аналізуючи погляди Трампа і Байдена на екологічну політику слід відмітити, що вони істотно розрізнялися. Трамп періодично заявляв, що зміна клімату - це обман, хоча він також називав це серйозною темою [9]. Трамп засудив Паризьку хартію про скорочення викидів парникових газів. Байден проголосив план приєднання до неї і оголосив про план на 2 трильйони доларів по боротьбі зі зміною клімату.

Охорона здоров'я. Дана галузь викликала ряд розбіжностей як в первинній кампанії демократів, так і в загальній кампанії. У той час як Байден, як і інші кандидати, обіцяли захист Закону про доступне медичне обслуговування, прогресивні члени Демократичної партії виступали за заміну індустрії приватного страхування для всіх. План Байдена включає додавання державної опції в американську систему охорони здоров'я [34] і відновлення індивідуального права купувати медичні послуги, яке було виключено із Закону про доступне медичне обслуговування відповідно до законопроекту про зниження податків від 2017 року [38], а також відновлення фінансування для Планованого батьківства. Трамп оголосив про плани скасувати Закон про доступне медичне обслуговування, назвавши його «занадто дорогим». На підтримку даного рішення під час виборів адміністрація Трампа і республіканські чиновники з 18 штатів подали позов до Верховного суду з проханням скасувати Закон про доступне медичне обслуговування [45].

Расові питання. В результаті вбивства Джорджа Флойда і інших випадків жорстокого поводження поліції з афроамериканцями в поєднанні з наслідками пандемії COVID-19 в середині 2020 року вибухнула серія протестів. За цим послідувало розгортання руху Black Lives Matter Movement, представники якого протестували проти жорстокості поліції по відношенню до темношкірих людей. Слід відмітити, що даний рух став центральним елементом президентської кампанії 2020 року [37]. Хоча більшість протестів носили мирний характер, також мали місце заворушення і грабежі [82].

У результаті цих протестів Трамп і республіканці запропонували відправити військових для протидії протестам, які зазнали критики, особливо з боку демократів [44] і назвав цей рух «символом ненависті». Особливо суперечливою була фотографія, зроблена Трампом перед церквою Св. Іоанна в Вашингтоні, перед якою військова поліція примусово очистила цей район від мирних демонстрантів. Байден засудив Трампа за його дії проти протестувальників; він описав слова Джорджа Флойда «Я не можу дихати» як «тривожний сигнал для нашої нації». Він також пообіцяв, що створить комісію з нагляду за поліцією в перші 100 днів свого перебування на посаді президента і встановить єдиний стандарт застосування сили, а також інші заходи з реформування поліції [36].

2.5 Загострення напруги перед виборами

22 жовтня Байден і Трамп взяли участь у другій, заключній дискусії в Нешвілі, штат Теннессі. Як ми вже зазначали, на відміну від перших дебатів, мікрофони обох кандидатів були відключені в період виступу іншого кандидата [53]. Трамп поширював інформацію про те, що за часи перебування Байдена на посаді віце-президента члени його родини особисто наживались на його посаді в Україні та Китаї; Байден заперечував будь-які звинувачення та вказував на суперечки, пов'язані з Трампом та цими країнами [54]. Трамп неодноразово запитував, чому Байден не виконав своїх передвиборчих обіцянок протягом восьми років перебування в Білому домі, на що Байден відповідав: «у нас був республіканський конгрес» [55].

Важливе місце в загостренні напруги відіграв - Техаський автобусний інцидент, що відбувся 31 жовтня 2020 року, коли передвиборчий автобус Джо Байдена переслідували кілька водіїв під час подорожі з Сан-Антоніо до Остіна, штат Техас уздовж між штатної автомагістралі. За автобусом, який перевозив колишнього сенатора штату Венді Девіс та кількох співробітників передвиборчої кампанії, слідувало кілька автомобілів, з прапорами Дональда

Трампа. Після інциденту кампанія Байдена скасувала дві заплановані події в Остіні, штат Техас [14].

Федеральне бюро розслідувань (ФБР) розпочало розслідування інциденту. Згодом Трамп на мітингу розкритикував рішення ФБР. Пізніше він написав у своєму твіттері: «На мій погляд, ці патріоти не зробили нічого поганого. Натомість ФБР і юстиція повинні розслідувати терористів, анархістів та агітаторів, які бігають навколо, спалюючи наші демократичні міста та завдаючи шкоди нашим людям!» [15].

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРЧОЇ КОМПАНІЇ США 2020 РОКУ

3.1 Підрахунки голосів

Аналізуючи ніч виборів, 3 листопада, слід відмітити, що вона закінчилася без явного переможця, оскільки результати в багатьох штатів були занадто близькими, щоб їх можна було назвати, а мільйони голосів залишилися неврахованими, в тому числі в штатах Вісконсін, Мічиган, Пенсільванія, Північна Кароліна, Джорджія, Арізона і Невада [57]. У цих штатах результати були затримані через місцеві правила підрахунку бюлетенів, що надійшли поштою.

У перемозі, оголошеній після півночі, Трамп виграв в штаті Флорида більш ніж на три процентних пункти. Незабаром після 12:30 Байден виступив з короткою промовою, в якій закликав своїх прихильників проявити терпіння під час підрахунку голосів і сказав, що, на його думку, він «йде по шляху до перемоги на цих виборах». [Sullivan,] Незадовго до 2:30 ранку Трамп виступив з промовою перед цілою кімнатою прихильників, помилково заявивши, що він виграв вибори, і закликав припинити підрахунок голосів, заявивши, що продовження підрахунку голосів є «шахрайством» і «ми будемо звертатися до Верховного суду США» [59]. Кампанія Байдена засудила ці спроби, заявивши, що кампанія Трампа була «спробою позбавити американських громадян демократичних прав» [18].

У Пенсільванії, де в ніч виборів почався підрахунок бюлетенів, Трамп оголосив про перемогу 4 листопада з відривом в 675 000 голосів, незважаючи на те, що понад мільйон бюлетенів залишилися неврахованими. Трамп також оголосив про перемогу в Північній Кароліні і Джорджії, незважаючи на те, що багато бюлетені не були підраховані. До вечора 4 листопада агентство Associated Press повідомило, що Байден отримав 264 голоси виборців, вигравши Мічиган і Вісконсін, при цьому Пенсільванія, Північна Кароліна, Джорджія і Невада залишилися невідомими [19]. Байден мав перевагу в 1% в

Неваді і зберігав лідерство в 2,3% в Арізоні до 5 листопада, йому потрібно було тільки виграти Неваду і Арізону або виграти Пенсільванію, щоб отримати необхідні 270 голосів виборців [19].

Деякі прихильники Трампа висловили стурбованість можливим шахрайством після того, як в ніч виборів побачили, що президент очолює ряд штатів, а в наступні дні його очолив Байден. Експерти з виборів пояснили це кількома чинниками, в тому числі «червоним міражем». «Ранні результати підраховуються у відносно малонаселених сільських районах, які віддавали перевагу Трампу, які підраховуються швидше, а потім слідує результати більш густонаселених міських районів, які схвалювали Байдена, які вимагають більше часу для підрахунку. У деяких штатах, таких як Пенсільванія, Мічиган і Вісконсин, законодавчі органи, контрольовані республіканцями, заборонили підрахунок бюлетенів поштою до дня виборів, і як тільки ці бюлетені були підраховані, вони, як правило, віддавали перевагу Байдену, частково тому, що Трамп протягом декількох місяців висловлював занепокоєння з приводу відправки бюлетенів поштою, що призвело до ще більшої підтримки Байдена.

5 листопада федеральний суддя відхилив позов кампанії Трампа про припинення підрахунку голосів в Пенсильванії. Кампанія Трампа стверджувала, що її спостерігачам не було надано доступ для спостереження за голосуванням, але її юристи визнали під час слухання, що її спостерігачі вже були присутні в кімнаті для підрахунку голосів [64]. Також в той же день суддя штату відхилив ще один позов кампанії Трампа, в якому стверджувалося, що в Джорджії були підраховані бюлетені, що прийшли з запізненням. Суддя постановив, що не було надано доказів запізнення бюлетенів [64]. Тим часом суддя штату в Мічигані відхилив позов кампанії Трампа з проханням призупинити підрахунок голосів, щоб надати доступ спостерігачам, оскільки суддя зазначив, що в Мічигані підрахунок голосів вже завершився.

6 листопада Байден взяв на себе ініціативу в Пенсильванії і Джорджії, оскільки штати продовжували підрахунок бюлетенів, а заочні голоси в цих

штатах явно віддавали перевагу Байдену [61]. Через невеликий розрив між Байденом і Трампом в штаті держсекретар Джорджії Бред Раффенспергер оголосив 6 листопада, що в Джорджії буде проведено перерахунок голосів. За словами керівника системи голосування штату Габріеля Стерлінга, на той момент в Джорджії не було «будь-яких серйозних порушень» на цих виборах. [61]

Також 6 листопада суддя Верховного суду США Семюел Аліто видав наказ, що вимагає від посадових осіб в Пенсільванії розділяти бюлетені, що прийшли із запізненням на тлі суперечки про те, чи дійсно Верховний суд штату ухвалив продовжити термін для відправки бюлетенів поштою на 3 дні [65]. Кілька генеральних прокурорів-республіканців подали протоколи *amicus* до Верховного суду США в наступні дні, погоджуючись з думкою Республіканської партії Пенсільванії про те, що тільки законодавчий орган штату може змінити крайній термін голосування [65].

До 7 листопада кілька республіканців публічно засудили висловлення Трампа про фальсифікації результатів виборів, заявивши, що вони є необґрунтованими або не мають доказів, завдають шкоди виборчому процесу, підривають демократію і небезпечні для політичної стабільності, в той час як інші підтримали його вимоги прозорості [66]. За даними CNN, люди, близькі до Дональда Трампа, такі як його зять і старший радник Джаред Кушнер та його дружина Меланія Трамп, переконували його визнати свою поразку. Хоча Дональд Трамп в приватному порядку визнав результати президентських виборів, він, тим не менш, закликав свою команду юристів продовжити судові розгляди.

Трамп очікував перемоги на виборах в Арізоні, але коли Fox News присудив перемогу Джо Байдену, Трамп прийшов в люті і заявив, що перемога Джо Байдена в Арізоні була результатом шахрайства. Трамп і його союзники зазнали приблизно 50 юридичних поразок за чотири тижні після початку судового процесу [83]. З огляду на дані юридичні поразки Трамп почав використовувати «кампанію громадського тиску на державних і місцевих

республіканських чиновників з метою маніпулювання виборчою системою від його імені».

3.2 Статистичні дані

На виборах в США у 2020 році було віддано 158 мільйонів голосів. Більше 100 мільйонів з них було отримано до дня виборів за допомогою дострокового голосування або голосування поштою у зв'язку з загостреннями пандемії. На виборах було зафіксовано саму високу явку виборців з 1900 року, при цьому кожен з двох основних претендентів отримав близько 74 мільйонів голосів, що побило рекорд Барака Обами в 69,5 мільйонів голосів з 2008 року.

Білет Байдена - Харріса отримав більше 81 мільйона голосів, це найбільше число голосів на президентських виборах за всю історію США [18].

Трамп став першим президентом США з 1992 року та одинадцятим діючим президентом в історії країни, не змігши виграти другий термін, а Байден отримав найбільшу долю голосів виборців проти діючого президента з 1932 року.

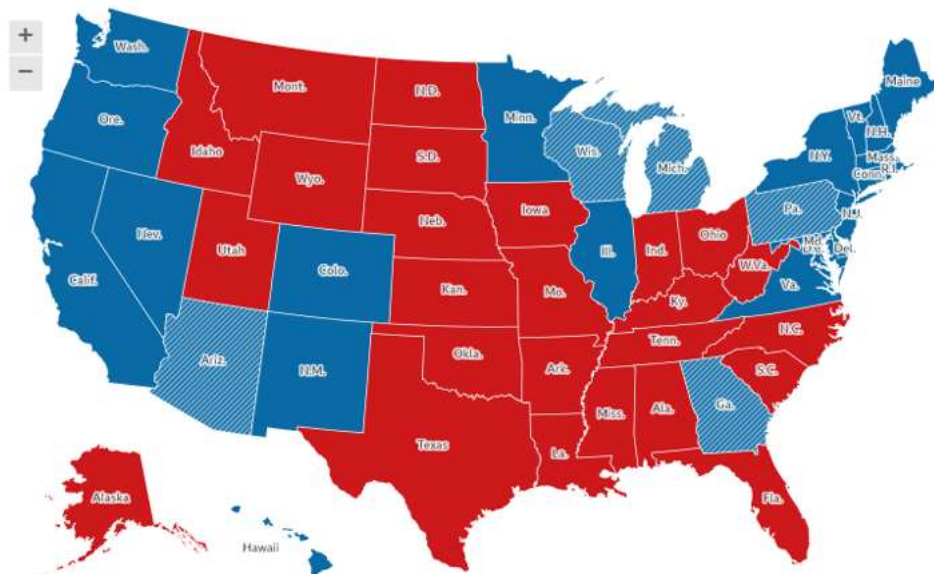

Рис. 3.1 Результати виборчих голосів у 2020 році [17]

Байден виграв у 25 штатах, окрузі Колумбія та одному виборчому окрузі у штаті Небраска, набравши 306 голосів виборів. Трамп виграв 25 штатів та один виборчий округ у штаті Мен, набрав 232 голоси виборців (таблиця 3.1). Цей результат був повною протилежністю результатів Трампа: 306: 232 у 2016

році [70]. Байден став першим демократом, перемігши на президентських виборах в Джорджії з 1992 року та в Арізоні з 1996 року, і першим кандидатом, перемігши на національному рівні без Огайо з 1960 року та без Флорид з 1992 року.

Таблиця 3.1

Результати голосів по штатах

	Байден			Трамп		
	Демократична			Республіканська		
	Голосів	%	Виборч і голоси	Голосів	%	Виборчі голоси
Алабама	849,624	36.57 %	–	1,441,170	62.03 %	9
Аляска	153,778	42.77 %	–	189,951	52.83 %	3
Арізона	1,672,143	49.36 %	11	1,661,686	49.06 %	–
Арканзас	423,932	34.78 %	–	760,647	62.40 %	6
Каліфорнія	11,110,250	63.48 %	55	6,006,429	34.32 %	–
Колорадо	1,804,352	55.40 %	9	1,364,607	41.90 %	–
Коннектикут	1,080,831	59.26 %	7	714,717	39.19 %	–
Делавер	296,268	58.74 %	3	200,603	39.77 %	–
Округ Колумбія	317,323	92.15 %	3	18,586	5.40%	–
Флорида	5,297,045	47.86 %	–	5,668,731	51.22 %	29
Джорджия	2,473,633	49.47 %	16	2,461,854	49.24 %	–
Гаваї	366,13	63.73 %	4	196,864	34.27 %	–
Айдахо	287,021	33.07 %	–	554,119	63.84 %	4
Іллінойс	3,471,915	57.54 %	20	2,446,891	40.55 %	–

Індіана	1,242,416	40.96 %	–	1,729,519	57.02 %	11
Айова	759,061	44.89 %	–	897,672	53.09 %	6
Канзас	570,323	41.56 %	–	771,406	56.21 %	6
Кентукі	772,474	36.15 %	–	1,326,646	62.09 %	8
Луїзіана	856,034	39.85 %	–	1,255,776	58.46 %	8
Мен	435,072	53.09 %	2	360,737	44.02 %	–
1-й округ конгресу штату Мен	266,376	60.11 %	1	164,045	37.02 %	–
2-й округ конгресу штату Мен	168,696	44.82 %	–	196,692	52.26 %	1
Меріленд	1,985,023	65.36 %	10	976,414	32.15 %	–
Массачусетс	2,382,202	65.60 %	11	1,167,202	32.14 %	–
Мічиган	2,804,040	50.62 %	16	2,649,852	47.84 %	–
Міннесота	1,717,077	52.40 %	10	1,484,065	45.28 %	–
Міссісіпі	539,398	41.06 %	–	756,764	57.60 %	6
Міссурі	1,253,014	41.41 %	–	1,718,736	56.80 %	10
Монтана	244,786	40.55 %	–	343,602	56.92 %	3
Небраска	374,583	39.17 %	–	556,846	58.22 %	2
1-й округ конгресу штату Небраска	132,261	41.09 %	–	180,29	56.01 %	1
2-й округ конгресу штату Небраска	176,468	51.95 %	1	154,377	45.45 %	–
3-й округ конгресу	65,854	22.34 %	–	222,179	75.36 %	1

штату Небраска						
Невада	703,486	50.06 %	6	669,89	47.67 %	—
Нью-Гемпшир	424,937	52.71 %	4	365,66	45.36 %	—
Нью Джерсі	2,608,335	57.33 %	14	1,883,274	41.40 %	—
Нью-Мексико	501,614	54.29 %	5	401,894	43.50 %	—
Нью-Йорк	5,230,985	60.86 %	29	3,244,798	37.75 %	—
Північна Кароліна	2,684,292	48.59 %	—	2,758,775	49.93 %	15
Північна Дакота	114,902	31.76 %	—	235,595	65.11 %	3
Огайо	2,679,165	45.24 %	—	3,154,834	53.27 %	18
Оклахома	503,89	32.29 %	—	1,020,280	65.37 %	7
Орегон	1,340,383	56.45 %	7	958,448	40.37 %	—
Пенсільванія	3,458,229	50.01 %	20	3,377,674	48.84 %	—
Род-Айленд	307,486	59.39 %	4	199,922	38.61 %	—
Південна Кароліна	1,091,541	43.43 %	—	1,385,103	55.11 %	9
Південна Дакота	150,471	35.61 %	—	261,043	61.77 %	3
Теннессі	1,143,711	37.45 %	—	1,852,475	60.66 %	11
Техас	5,259,126	46.48 %	—	5,890,347	52.06 %	38
Юта	560,282	37.65 %	—	865,14	58.13 %	6
Вермонт	242,82	66.09 %	3	112,704	30.67 %	—
Вірджинія	2,413,568	54.11 %	13	1,962,430	44.00 %	—
Вашингтон	2,369,612	57.97 %	12	1,584,651	38.77 %	—
Західна Вірджинія	235,984	29.69 %	—	545,382	68.62 %	5

Вісконсін	1,630,866	49.45 %	10	1,610,184	48.82 %	–
Вайомінг	73,491	26.55 %	–	193,559	69.94 %	3
Всього	81,268,924	51.31 %	306	74,216,154	46.86 %	232

Хоча опитування в цілому передбачали перемогу Байдена, загальнонаціональні опитування переоцінювали його на три-чотири бали, а деякі опитування штатів були навіть далі від фактичного результату. Це також відносилось до кількох гонок в Сенат, де демократи поступалися приблизно на п'ять пунктів у порівнянні з опитуваннями, а також на виборах в Палату представників, де республіканці отримали місця замість того, щоб програти, як передбачали опитування. Більшість соціологів недооцінили підтримку Трампа в декількох ключових штатах, включаючи Флориду, Айову, Огайо, Пенсильванію, Мічиган, Техас і Вісконсін.

Congress

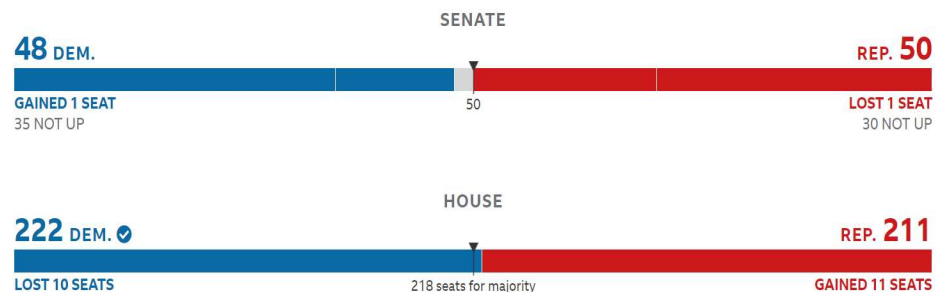

Рис. 3.2 Результати місць в конгресі (дані з сайту BBC NEWS) [17]

За даними The New York Times, неточності у голосуванні на передодні виборів пояснюються, складністю опитування певних типів виборців; і проблемами, пов'язаними з пандемією [68]. Журналіст, який займається даними New Statesman, Бен Уокер вказав на латиноамериканців як на групу, яка історично складна для точного опитування, що призвело до недооцінки рівня підтримки Трампа в цій демографічній групі. Аналітик з виборів Нейт Сільвер з FiveThirty Eight стверджував, що помилка опитування була

абсолютно нормальним явищем за історичними мірками, і заперечувала думку про те, що опитування були неправильними [68].

3.3 Звинувачення в шахрайстві

У процесі підрахунку голосів та їх оголошення Трамп і ряд його заступників і прихильників висували низку неправдивих заяв про те, що вибори були фальсифікованими. Твердження про істотне шахрайство неодноразово спростовувалися. 9 і 10 листопада редакція The New York Times звернулася в офіси вищих посадових осіб, відповідальних за вибори в кожному штаті; всі 45 заявили, що свідчень шахрайства не було встановлено. Деякі охарактеризували вибори як надзвичайно успішні, враховуючи пандемію коронавірусу, рекордну явку і безпрецедентну кількість відправлених поштою бюлетенів [21]. 12 листопада Агентство з кібербезпеки і безпеки виступило із заявою, в якій назвало вибори 2020 року «найбезпечнішими в історії Америки» і зазначило, що « немає доказів того, що будь-яка система голосування видалила або втратила голоси, змінила голос або була якимось чином скомпрометована» [20].

Оскільки через два дні після дня виборів підрахунок бюлетенів все ще вівся, Трамп без будь-яких доказів заявив, що має місце «величезна корупція і шахрайство», додавши: «Якщо ви порахуєте законні голоси, я легко виграю» [62]. Трамп неодноразово заявляв, що результати розсилки бюлетенів, що показують значно більшу підтримку Байдена, викликають підозру. Це поширене явище, відоме як синій зсув, оскільки поштою голосувало більше демократів, ніж республіканців, а в багатьох штатах поштові бюлетені підраховувалися після дня виборів. Напередодні виборів 2020 року прогнозувався навіть більший ефект, ніж зазвичай, оскільки атаки Трампа на голосування поштою могли утримати республіканців від голосування поштою [60].

У твіттері у відео яке стало вірусним, стверджувалося, що 14 000 голосів в окрузі Вейн, штат Мічиган, були віддані мертвими людьми, але список включених імен виявився невірним [56]. Кампанія Трампа і Такер Карлсон також стверджували, що в Джорджії проголосував Джеймс Блелок, незважаючи на те, що він помер в 2006 році, хоча його 94-річна вдова зареєструвалася і проголосувала як пані Джеймс Е. Блелок. В Ері, штат Пенсільванія, поштовий працівник, який стверджував, що поштмейстер доручив поштовим працівникам датувати бюлетені, надіслані заднім числом після дня виборів, пізніше визнав, що він сфабрикував заяву. До свого зречення сенатор-республіканець Ліндсі Грем процитував цю заяву в листі до Міністерства юстиції з закликом до розслідування.

Через кілька днів після того, як Байден був оголошений переможцем, республіканський колишній спікер Палати представників Ньют Гінгріч заявив на Fox News: «Я думаю, що це корумповані, вкрадені вибори» [67]. Виступаючи на прес-конференції в Філадельфії, коли Байдена оголошували переможцем, особистий повірений Трампа Руді Джуліані без доказів стверджувала, що сотні тисяч бюлетенів були сумнівними. Відповідь Джуліані, прес-секретарю генерального прокурора Пенсільванії Джоша Шапіросказал: «Багато претензії до Співдружності вже відхилені, і повторення цих помилкових атак нерозважливо. Ніякі докази, представлені до сих пір, не показали широко поширених проблем»[21]

Через тиждень після виборів республіканський міський комісар Філадельфії Аль Шмідт заявив, що не бачив ніяких доказів широко поширеного шахрайства, заявивши: «Я бачив найфантастичніші речі в соціальних мережах, висуваючи абсолютно безглузді твердження, які взагалі не мають під собою ніяких підстав». Він додав, що його офіс вивчив список померлих, які нібито голосували в Філадельфії, але жоден з них не проголосував у Філадельфії після своєї смерті. Трамп висміяв Шмідта, написавши в Твіттері: «Він відмовляється дивитися на гору корупції і нечесності. Ми виграємо!» [69].

Адвокати, які пред'являли суддям звинувачення у фальсифікації голосування або порушеннях, не змогли надати фактичних доказів на підтримку цих звинувачень. В одному випадку адвокат Трампа домогалася зупинки підрахунку бюлетенів в Детройті на підставі заяви спостерігача за виборами про те, що невстановлена особа повідомила їй, що бюлетені датуються заднім числом; Суддя Апеляційного суду Мічигану Синтія Стівенс відхилила цей аргумент як «неприпустимі чутки в межах чуток». Деякі старші повірені юридичних фірм, що працюють від імені Трампа, зокрема Джонс Дей, висловили стурбованість з приводу того, що вони допомагають підірвати чесність американських виборів, висуваючи аргументи, позбавлені доказів.

Трамп і його адвокати Джуліані і Сідні Пауелл неодноразово висували помилкові твердження про те, що канадська фірма Dominion Voting Systems, яка поставляла машини для голосування в 27 штатів, була «комуністичною» організацією, контрольованою мільярдером Джорджем Соросом, колишнім президентом Венесуели або Комуністичної партії Китаю, і що машини «вкрали» сотні тисяч голосів у Трампа. Помилкові заяви про компанію, поширені в соціальних мережах, посилювалися більш ніж дюжиною твітів або ретвітів Трампа. Дезінформаційна кампанія спонукала загрозу і переслідування стосовно працівників Dominion [71].

Опитування, проведене в грудні 2020 року, показав, що 77% республіканців вважають, що під час виборів мало місце широкомасштабне шахрайство. 35% незалежних виборців також заявили, що, на їхню думку, мали місце широкомасштабні фальсифікації результатів голосування [73]. У цілому, 60% американців вважали перемогу Байдена законною, 34% - ні, а 6% не були впевнені. Інше опитування, проведене в кінці грудня, показало аналогічний результат: 62% опитаних американців вважають, що Байден був законним переможцем на виборах, а 37% - ні. [74]. Цей розкол в громадській думці залишався в основному стабільним: опитування, проведене 10 січня 2021 року на замовлення ABC News, показав, що 68% американців вважають перемогу Байдена законною, а 32% - ні.

3.4 Тиск на державних і місцевих чиновників

Оскільки позови кампанії Трампа неодноразово відхилялися в суді, Трамп особисто спілкувався з республіканськими місцевими і державними чиновниками як мінімум в трьох штатах, включаючи законодавців штатів, генеральних прокурорів і губернаторів, які підтримували його на загальних виборах і продовжували підтримувати його. Він здійснював на них тиск, вимагаючи скасувати результати виборів в своїх штатах та перерахувати голоси. В кінці листопада він особисто зателефонував республіканським членам двох окружних виборчих комісій в Мічигані, намагаючись змусити їх скасувати підтвердження результатів в своєму окрузі [81].

Він неодноразово звертався до республіканського губернатора Джорджії і державного секретаря, вимагаючи від них скасувати результати виборів та погрожував їм політичною відплатою, в результаті відмови, різко критикував їх у виступах і твітах та вимагав, щоб губернатор йшов у відставку [75].

4 січня The Washington Post повідомила, що під час телефонного дзвінка 2 січня Трамп чинив тиск на держсекретаря Джорджії Бреда Раффенспергера, щоб той скасував результати штату, сказавши йому: «Я просто хочу знайти 11780 голосів» і пригрозив йому судовим позовом якщо він не буде співпрацювати [75].

4 січня 2021 року лідери демократичного конгресу, вважаючи, що Трамп «брав участь в підбурюванні або змові з метою скоєння ряду злочинів на виборах», звернулися в ФБР з проханням розслідувати цей інцидент [77]. Крім того, в той час як деякі республіканці в Палаті представників намагалися захистити заклик Трампа до Джорджії, демократи почали готувати резолюцію осуду.

Два місяці по тому The Washington Post визнала, що спочатку використовувалися цитати, які насправді не були озвучені Трампом, і внесла поправку до статті [81]. Також 2 січня 2021 року Трамп взяв участь в телефонній розмові з майже 300 законодавцями штатів з Мічигану,

Пенсільванії і Вісконсіна, в якому він закликав їх «скасувати сертифікацію» результатів виборів в своїх штатах.

Пік подій припав на зібрання 117 засідання Конгресу. Починаючи з грудня Трамп закликав своїх прихильників організувати масову акцію протесту у Вашингтоні 6 січня, щоб виступити проти підтвердження результатів голосування виборців, використовуючи такі твіти, як «Великий протест 6 січня. Будьте там, буде шалено!» [76] Поліція округу була стурбована, і Національна гвардія була попереджена, тому що кілька мітингів в грудні переросли в насильство.

6 січня прихильники Трампа штурмом взяли Капітолій, зупинивши підрахунок голосів і викликавши евакуацію преси та законодавців. Група увійшла в палату представників і сенатські палати, а також розгромила офіси. В результаті подій в Капітолії загинули п'ятеро людей: один чоловік був застрелений поліцією, один - поліцією Капітолія, один офіцер помер від інсульту після фізичного зіткнення з бунтівниками, смерть останнього все ще розслідується. Трампа звинуватили в підбурюванні до насильства своєю риторикою [79].

Конгрес знову зібрався в ту ж ніч, після того як Капітолій був очищений від зловмисників. Сенат відновив засідання близько 20:00. Спільне засідання завершило свою роботу незадовго до 4:00 ранку в четвер, 7 січня, оголосивши Байдена переможцем.

ВИСНОВКИ

Здійснивши перелік кандидатів на пост президента США 2020 року нами були виділені два ключових кандидатів, якими стали – Дональд Трамп та Джо Байден.

Як колишній віце-президент у 2020 році Байден вступив у перегони з дуже високим рейтингом. З моменту оголошення передвиборної кампанії до початку виборів його вважали прогресивним кандидатом від демократів. Перед початком 11-ї дискусії на президентських виборах у Демократичній партії Байден оголосив про дві нові прогресивні ідеї: зробити державні коледжі та університети безкоштовними для студентів сімей, дохід яких менший за 125 000 доларів, і дозволити анулювання боргів за студентські позики під час банкрутства. 8 липня кампанія Байдена оприлюднила низку політичних рекомендацій, прийнятих призначеними ним Робочими групами єдності та Берні Сандерс. Рекомендації спрямовані на зміну кримінального правосуддя, економіку, освіту, охорону здоров'я та імміграцію.

Кампанія перевиборів Трампа була зосереджена на економіці, робочих місцях, імміграції та зовнішній політиці. Під час свого інавгураційного звернення Трамп зазначив: «Кожне рішення щодо торгівлі, податків, імміграції, закордонних справ буде прийняте на користь американських робітників та американських сімей. Ми повинні захищати наші кордони від спустошення інших країн, що роблять нашу продукцію, крадуть наші компанії та руйнують наші робочі місця».

Після успішної номінації Байдена Трамп намагався поставити під сумнів здібності Байдена, стверджуючи, що він приймає наркотики, що підвищують ефективність під час політичних дебатів. Перші дебати відбулися 29 вересня. Модерував їх Кріс Уоллес. Серед тем дискусій були економіка, пандемія COVID-19, расові відносини та кандидатура Емі Коні Барретт у Верховному суді. Заключні дебати відбулись у четвер, 22 жовтня 2020 року. Серед висвітлених тем: боротьба з поточною пандемією COVID-19, американські

сім'ї, расові проблеми, зміна клімату, національна безпека та лідерство. Правила дебатів були подібні до перших, але через неодноразові перебивання президента Трампа в попередніх дебатах мікрофони кожного кандидата були виключені, коли наставала черга говорити їхнього опонента. Дані дебати в пресі були охарактеризовані як менш ворожими та набагато інформативнішими, проте обидва кандидати все ж висловили кілька хибних або оманливих тверджень. Опитування CNN / SSRS після дебатів показало, що 53% глядачів дискусій вважали, що Байден виграв, а 39% вважали, що Трамп переміг, з похибкою 5,7 бала.

Здійснивши вивчення позиції кожного кандидата в опитуваннях з вересня 2019 року по листопад 2020 року ми прийшли до висновку, що в даних опитуваннях колишній віце-президент Джо Байден, кандидат від Демократичної партії мав перевагу на 7,9% перед діючим президентом Дональдом Трампом, кандидатом від Республіканської партії.

Здійснивши аналіз результатів виборів, було встановлено, що на виборах в США у 2020 році було віддано 158 мільйонів голосів. Більше 100 мільйонів з них було отримано до дня виборів за допомогою дострокового голосування або голосування поштою у зв'язку з загостреннями пандемії. На виборах було зафіксовано саму високу явку виборців з 1900 року, при цьому кожен з двох основних претендентів отримав близько 74 мільйонів голосів, що побило рекорд Барака Обами в 69,5 мільйонів голосів з 2008 року. Білет Байдена - Харріса отримав більше 81 мільйона голосів, це найбільше число голосів на президентських виборах за всю історію США. Байден виграв у 25 штатах, окрузі Колумбія та одному виборчому окрузі у штаті Небраска, набравши 306 голосів виборів. Трамп виграв 25 штатів та один виборчий округ у штаті Мен, набрав 232 голоси виборців. Цей результат був повною протилежністю результатів Трампа: 306: 232 у 2016 році. Байден став першим демократом, перемігши на президентських виборах в Джорджії з 1992 року та в Арізоні з

1996 року, і першим кандидатом, перемігши на національному рівні без Огайо з 1960 року та без Флорид з 1992 року.

У процесі підрахунку голосів та їх оголошення Трамп і ряд його заступників і прихильників висували низку неправдивих заяв про те, що вибори були фальсифікованими. Твердження про істотне шахрайство неодноразово спростовувалися. Пік подій припав на зібрання 117 засідання Конгресу. 6 січня прихильники Трампа штурмом взяли Капітолій, зупинивши підрахунок голосів і викликавши евакуацію преси та законодавців. В результаті подій в Капітолії загинули п'ятеро людей а Трампа звинуватили в підбурюванні до насильства своєю риторикою.

Конгрес знову зібрався в ту ж ніч, після того як Капітолій був очищений від зловмисників. Сенат відновив засідання близько 20:00. Спільне засідання завершило свою роботу незадовго до 4:00 ранку в четвер, 7 січня, оголосивши Байдена переможцем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Атасунцев А. Счастливая цифра Трампа. URL: http://www.gazeta.ru/politics/2016//11/20_a_10350779.shtml (дата звернення 23.03.21)
- 2.Сайт Дональда Трампа. URL: <https://www.donaldjtrump.com/> (дата звернення 23.03.21)
- 3.Olorunnipa T. "Joe Biden officially becomes the Democratic Party's nominee on convention's second night". *The Washington Post*. 2020.
4. Full text: President Trump's 2020 RNC acceptance speech. *NBC News* 2020.
5. Trump unveiled his reelection strategy at the World Series. *The Washington Post*.2019.
- 6.Bradner E. Joint Biden-Sanders task forces unveil progressive platform after months of negotiations". *CNN*. 2020.
- 7.The president thinks his best case is made in urine': Biden campaign mocks Trump's drug-testing demand". *The Washington Post*. 2020.
- 8.Trump incessantly interrupts and insults Biden as they spar in acrimonious first debate. *The Washington Post*. 2020.
- 9.Cheung H. VP debate: Did gender play a role in the interruptions? *CNN*. 2020.
- 10.Izadi E. Biden's ABC town hall ratings beat Trump's three-network NBC event. *The Washington Post*. 2020.
- 11.How to watch thefinal presidentialdebate.URL: www.cbsnews.com. (дата звернення 23.03.21)
- 12.Agiesta J. CNN Poll: Biden wins final presidential debate. *CNN*. 2020.
- 13.Donald Trump presidential campaign, 2020. URL: https://ballotpedia.org/Donald_Trump_presidential_campaign,_2020 (дата звернення 23.03.21).

14. Montgomery D. Vehicles flying Trump flags try to force a Biden-Harris campaign bus off a highway in Texas. *The New York Times*. 2020.
15. Shepherd K. Trump cheers supporters who swarmed a Biden bus in Texas: 'These patriots did nothing wrong. *Washington Post*. 2020.
16. Joe Biden Crosses 80 million votes. *Newsweek*. 2020.
17. US Election 2020. URL: <https://www.bbc.com/news/election/us2020/results> (дата звернення 23.03.21)
18. Joe Biden's Campaign Denounces Trump's Bid to Shut Down Counting. Al Bawaba. 2020.
19. Lemire J. Biden wins Michigan, Wisconsin, now on brink of White House. AP News.
20. Joint Statement from Elections Infrastructure Government Coordinating Council & the Election Infrastructure Sector Coordinating Executive Committees". *Cybersecurity and Infrastructure Security Agency*. 2020.
21. Corasaniti N. The Times Called Officials in Every State: No Evidence of Voter Fraud. *The New York Times*. 2020.
22. Rutenberg J. The Times Called Officials in Every State: No Evidence of Voter Fraud. *The New York Times*. 2020.
23. Baker P.. Joe Biden Concludes There's No Time for a 2016 Run. *The New York Times*. 2015.
24. White House. Inaugural Address. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/the-inaugural-address/> (дата звернення 23.03.21)
25. Hansler J. Joe Biden's daughter says ex-VP considering 2020 run. *CNN*. 2017.
26. Tibbetts Ed. RI County men form Draft Biden committee. *Quad City Times*. 2018.
27. Lederman J. Biden, in public and private, tiptoes toward a 2020 run. *ABC News*. 2018.
28. Dove Edward-Isaac. Team Biden mulls far-out options to take on Trump in 2020. *Politico*. 2018.

29. Edward-Isaac Dove. Biden's Anguished Search for a Path to Victory. *The Atlantic*. 2019.
30. Burns A. Joe Biden Begins Taking Money for a 2020 Presidential Campaign. *The New York Times*. 2019.
31. Satija N. Echoes of Biden's 1987 plagiarism scandal continue to reverberate. *The Washington Post*. 2019.
32. Helier C.. What does Trump actually believe on climate change? *BBC News*. 2020.
33. Kapur S. Courting progressives, Joe Biden shifts policy stances on free college and bankruptcy. *NBC News*. 2020.
34. Kerns C.. It's (nearly) official: Biden vs. Trump. Here's our take. *Advisory Board*. 2020.
35. Doherty B. Jo Jorgensen Wins Libertarian Party Presidential Nomination. *Reason*. 2020.
36. Detrow S. He Thinks Division Helps Him': Biden Condemns Trump's Protest Response. *NPR*. 2020.
37. Healy J. Two Crises Convulse a Nation: A Pandemic and Police Violence. *The New York Times*. 2020.
38. Mosk M. Trump's quest to 'dominate' amid George Floyd protests sparks new concerns about presidential powers. *ABC News*. 2020.
39. Winger R. Green Party Nominates Howie Hawkins for President on First Ballot. *Ballot Access News*. 2020.
40. Reston M. Kamala Harris just showed why Biden chose her as his running mate. *CNN*. 2020.
41. Egan L. Trump officially becomes Republican nominee after delegates' roll call. *NBC News*. 2020.
42. Vigdor N. Masks and social distancing are mostly absent from Republican convention events. *The New York Times*. 2020.
43. Frostenson S. What Happens When The FEC Can't Do Its Job? *FiveThirtyEight*. 2020.

44. Routh J. Trump calls protesters who confronted Pittsburgh diners 'Thugs!'. *Post Gazette*. 2020.
45. Stolberg S. Trump Administration Asks Supreme Court to Strike Down Affordable Care Act. *The New York Times*. 2020.
46. Crawford S. Trump vs. Biden on the issues: Economy. *ABC News*. 2020.
47. Merica Dan. Commission cancels second debate between Trump and Biden. *CNN*. 2020.
48. Politi J. Trump and Biden spar over state of economy in final days of race. *Financial Times*. 2020.
49. Moore E. Trump's And Biden's Plans On The Coronavirus Pandemic. *NPR*. 2020.
50. Neale T. The Electoral College: A 2020 Presidential Election Timeline. *Congressional Research Service*. 2020.
51. Breuninger K. Here are the key moments from the final Trump-Biden presidential debate. *CNBC*. 2020.
52. PolitiFact staff; KHN staff. In Tamer Debate, Trump and Biden Clash (Again) on President's Pandemic Response. *Kaiser Health News*. 2020.
53. Keveney Bill. Trump-Biden debate: Muting and better behavior leads to less heat, more light. *USA Today*. 2020.
54. Cadelago Ch.; Schneider E.. The hard-to-follow 11-minute debate clash over foreign influence. *Politico*. 2020.
55. Donegan M. Biden fends off flailing Trump but most voters have already decided | Moira Donegan. *The Guardian*. 2020.
56. Fauzia M. Fact check: Poll watcher turned away at Philadelphia polling station in misunderstanding. *USA Today*. 2020.
57. O'Donnell N. As Ballots Are Counted, No Clear Winner on Election Night. *NBC Bay Area*. 2020.
58. Sullivan S. Biden says he is confident of victory but asks supporters to have patience as votes are counted. *The Washington Post*. 2020.

59. Wilkie Christina. Trump tries to claim victory even as ballots are being counted in several states – NBC has not made a call. *CNBC*. 2020.

60. Wasserman D. Beware the 'blue mirage' and the 'red mirage' on election night. *NBC News*. 2020.

61. Martin J. Biden Pulls Ahead in Key States as Anxious Nation Awaits Winner. *The New York Times*. 2020.

62. Dale D. Fact check: Trump delivers most dishonest speech of his presidency as Biden closes in on victory. *CNN*. 2020.

63. Shubber K. Trump Pennsylvania litigation getting tepid response from federal judge. *Financial Times*. 2020.

64. Schrade B. Georgia judge dismisses Trump campaign case in Chatham ballot dispute. *The Atlanta Journal-Constitution*. 2020.

65. Gerstein J. Pennsylvania Republicans win Supreme Court order to enforce separation of late-arriving ballots. *Politico*. 2020.

66. Perkins T. Donald Trump's baseless vote fraud claim opens cracks in Republican ranks. *The Guardian*. 2020.

67. Broadwater L. As Biden Plans Transition, Republicans Decline to Recognize His Election. *The New York Times*. 2020.

68. Silver N. The Polls Weren't Great. But That's Pretty Normal. *FiveThirtyEight*. 2020.

69. Stracqualursi V. Republican election official in Philadelphia says he's seen no evidence of widespread fraud. *CNN*. 2020.

70. Silverstein J. 2020 election ends at same electoral vote as 2016 – 306 to 232, with Trump losing this time. *CBS News*. 2020.

71. Chait J. Trump's New Vote Fraud Theory Is So Much Crazier Than You Realize. *New York Intelligencer*. 2020.

72. Gardner A. Trump asks Pennsylvania House speaker for help overturning election results, personally intervening in a third state. *The Washington Post*. 2020.

73.Keating Ch. Quinnipiac Poll: 77% of Republicans believe there was widespread fraud in the presidential election; 60% overall consider Joe Biden's victory legitimate. *Yahoo! News*. 2020.

74.Page S. "Exclusive: As Trump leaves office, 50% of Americans say he'll be seen as 'failed' president". *USA Today*.2020.

75.Raymond J. Trump calls Gov. Kemp 'obstructionist,' says he should resign. *11Alive*. 2020.

76.The Editorial Board. Trump is inciting chaos on Jan. 6, both in and outside the Capitol. *The Washington Post*. 2020.

77.Smith A. Democrats ask FBI Director Wray to open criminal probe into Trump after leaked phone call – Reps. Ted Lieu and Kathleen Rice wrote that they believe Trump "engaged in solicitation of, or conspiracy to commit, a number of election crimes. *NBC News*. 2020.

78.Foran C.; Herb J.; Mattingly Ph.; Raju M. Congress completes electoral count, finalizing Biden's win after violent delay from pro-Trump mob. *CNN*. 2021.

79.Dozier K.; Bergengruen V. Incited by the President, Trump Supporters Violently Storm the Capitol. *Time*. 2021.

80.Gardner A. Trump pressured a Georgia elections investigator in a separate call legal experts say could amount to obstruction. *The Washington Post*. 2021.

81.Chenoweth E. This summer's Black Lives Matter protesters were overwhelmingly peaceful, our research finds. *Washington Post*.2021.

82.Viebeck E.; Brown E.; Helderman R. Judges turn back claims by Trump and his allies in six states as the president's legal effort founders. *The Washington Post*. 2020.